

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 120 Ft

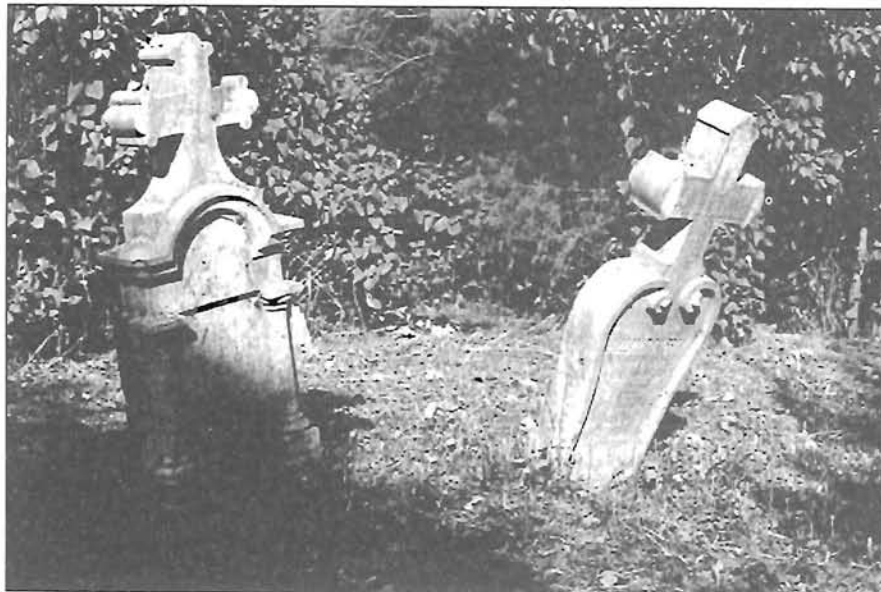
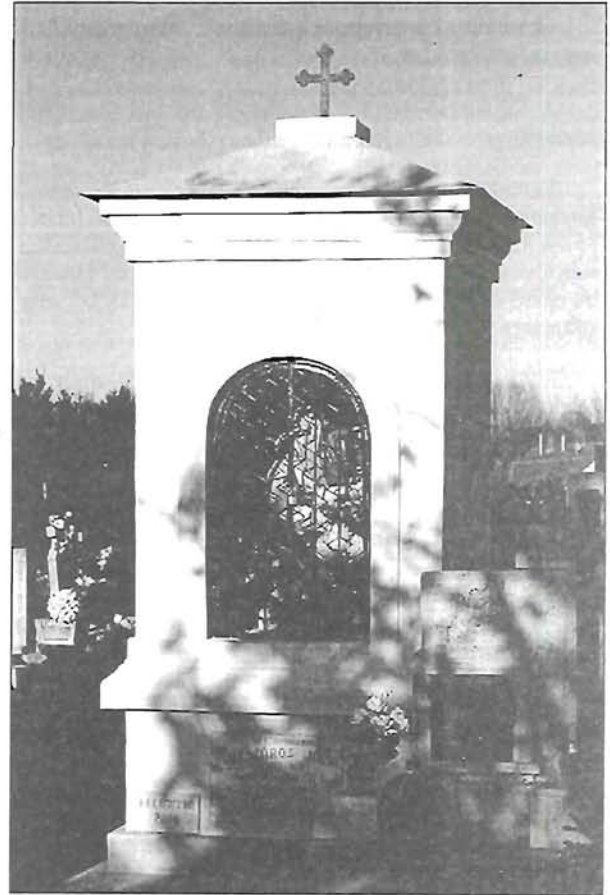
XII. évfolyam 11. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat * 2005. november

Halotti beszéd a hulló leveleknek

Látjátok feleim, hogy mik vagyunk?
Bizony bíbor és bronz és arany
És örökkévaló szent szépség vagyunk.
Ahogy halódunk, hullunk nesztelen:
Bizony, e világ dőre, esztelen
Pompájánál nagyobb pompa vagyunk.

Nem történhetik velünk semmi sem,
Mi megronthatná szép, igaz-magunk.
Míg a fán vagyunk: napban ragyogunk
S ha alászállunk, vár a hűs avar,
Testvér-levél testvér-lombot takar,
Ott is otthon vagyunk.
Ha megkeményedünk és megfagyunk:
Zúzvara csillog rajtunk: hermelin.
Bíbor után a fehér hermelin.
Bizony szépek vagyunk.
Látjátok feleim, hogy mik vagyunk?

Ha végre földanyánk része leszünk,
Ott is szépek leszünk.
És árvaság csak egy van, feleim:
Az erdőn kívül lenni.
Nagyvárosok rideg utcakövén
A széltől sepertetni.
Sok más szeméttel összekevertetni.
Árvaság csak ez az egy van, feleim.
S amíg itthon vagyunk:
Bizony bíbor és bronz és arany
És örökkévaló szent szépség vagyunk.

Reményik Sándor (1923. október)

Önnel joga van tudni...

Szeptember 29-én Dr. Gedei Margit főorvosasszonyt virággal köszöntötte a polgármester úr abból az alkalomból, hogy 32 éve szolgálja városunk egészségügyét, és 40 éve közalkalmazott.

Október 23-án ünnepi testületi ülés keretében a Városháza Üléstermében átadták a városi kitüntetést, két Gyomaendrődért Emlékplakettet.

Dr. Mikola Julianna belgyógyász főorvosasszony volt az első kitüntetett, aki odaadó lelkiismeretes, magas szintű tudásával és munkájával már több évtizede gyógyítja városunk lakosságát.

Köszönjük munkáját és jó egészséget kívánunk a szerkesztőség és az olvasók nevében.

Posztumusz kitüntetést kapott Gyebnár János pincér, aki szintén évtizedeken át szolgálta a lakosságot, a vendég számára mindig kedves volt, sohasem volt fáradt, jókeve átáradt a többiekre. Munkamorálja példa ma is a 21. század rohanó napjaiban. Felesége meghattonálta a kitüntetést.

Gratulálunk a Gyebnár családnak, feleségének és leányának, jó egészséget kívánva.

A Képviselő-testület október 27-én tartotta következő ülését, ahol előterjesztésre került:

Városi Zene- és Művészeti Iskola jelentése a tényleges tanuló létszámról, valamint az intézményben fizetendő térítési díjakról:

A szeptemberi beiratkozások alapján megállapítható, hogy zeneművészeti tanszakra a magasabb térítési és tandíjak ellenére is az előző évihez hasonló létszámban iratkoztak be, míg a csoportos oktatásra jóval kevesebben.

Elkészült a város I-III. negyedévi mérlege, mely szerint a bevételek és kiadások teljesítése: 2,3 milliárd forint volt.

Dr. Gedei Margit az egészségügyi intézmény igazgató főorvosa elkészítette a település egészségügyi helyzetéről az ellátást szolgáló alap és szakorvosi tevékenységéről szóló beszámolót. A beszámoló részletesen taglalja a 1996-2005 közötti időszakot. A városnak jelenleg 8 fő háziorvosa, 3 fő csecsemő- és gyermekorvosa van, a fogorvosi ellátást 4 OEP finanszírozott és egy magánorvos biztosítja, a Központi orvosi ügyeletet 2004. júl. 1-től vállalkozási formában látják el, az ügyeleti ellátásban hét orvos, négy nővér és 4 sofőr dolgozik

2004. évben az ügyelet betegforgalmi adatai: Rendelőben történő ellátás:3146, ellátás kihívásra:1845, mentőszállítás:509, saját gépkocsival való szállítás: 105.

Hét év alatt 435.448 esetben 121.128 beteget láttak el, az esetszámok az 1998. évi 33.517-ről, 2004-re folyamatosan 75.092-re emelkedtek, ezen növekedéshez hozzájárult a szakfeladatok és a szakorvosi és nem szakorvosi óraszámok növekedése, valamint a műszertpark korszerűsítése, bővülése.

Városunkban 5 területi védőnői körzet van, amelyből egy betöltetlen, helyettesítéssel oldják meg a hiányzó létszámot.

A védőnők 67 áldott állapotban lévő anyát, 883 fő gyermeket (6 éves korig) gondoznak, látogatnak, és látnak el tanáccsal, az óvodákban 499 gyermek fejlődését kísérik figyelemmel. Az iskolai védőnői feladatokat két védőnő látja el, 1250 általános iskolás, 962 középiskolás szűrővizsgálatait, védőoltásait, egészségügyi ismereteik bővítését gyermekorvosok segítségével végzik. A preventív feladatokat a szakellátás koordinálja. Szervezett tüdőszűrésen 2004-ig átlagban 8500-9500 lakos vett részt, 2004-ben csak 6875 fő, a méhnyakrák szűrését a nőgyógyászati szakrendelés végzi, az érintett korosztály a 25-65 év közötti női lakosság, mely városunkban 4280 fő, a kiértesítések ellenére a megjelentek száma 186 fő volt, az érdektelenség sajnálatos és nagyon nagy.

Ipari Parkkal kapcsolatos tájékoztatás:

Az Ipari Park bruttó területe: 39 ha 2531 nm, ...ttó 31 ha 5800 nm, közterület: 7 ha 6731 nm, közművel ellátott terület: 18 ha 1269 nm.

Terület hasznosítási adatok: Vodafone 10 éves bérlet: 155 nm; Packing Kft 37.042 nm, a beruházást 2 éven belül ígérte, jelenleg forrás hiány miatt nem indult el, tervezett foglalkoztatási lét-

szám I. ütem 60 fő, II. ütem 60 fő; Gabonatároló és Logisztikai Kft: 62.000nm, a beruházás átadása november 20, létszám foglalkoztatás 7-10 fő.

Közösségi Ház működése: az üzemeltetésére vonatkozó ajánlati felhívás a novemberi testületi ülésre kerül betérjesztésre, amelyet egyszerű közbeszerzési eljárással fognak meghirdetni és lefolytatni.

Mirhóhát u 8. sz. alatti 50 fős idők otthonának beruházási költségeinek beszámolója:

Tervezett bruttó költség: 195 millió forint volt (saját forrás 58,5 millió, támogatás: 136,5 millió), a tényleges bekerülés: 209 millió forint volt. Az intézmény 2005. szeptember 1-i dátummal megkapta a végleges működési engedélyt. December végére teljesen benépesül a ház.

Kis Bálint Általános Iskola beruházási programjáról tájékoztató:

A ROP pályázaton elnyert összeg:163,9 millió forint, amely az összes bekerülési összeg, 182,2 millió forint 90%-a volt.

Blaha út 7 sz. (Posta) előtti 443 sz. közút sebességhatárolása: Lakossági és képviselői indítványt, a Városüzemeltetési osztály továbbította a Békés Megyei Állami Közútközvetelő Kht - az út kezelője -felé, ahonnan az alábbi válasz érkezett:

„A helyszínt ismételten megvizsgálva, ennek alapján a levélben jelzettek elfogadva, Igazgatóságunk még ebben az évben mindkét irányból „Gyalogosok” veszélyt jelző és 40 km sebességhatárolás” tilalmi táblát fog elhelyezni

Gyermekétkeztetési Alapítvány pályázata: „Mindenki ebéd 2006”:

15 gyermek ellátására nyújt be pályázatot az önkormányzat, a program összköltsége: 750 ezer forint, támogatás:675 ezer forint, önrész: 75 ezer forint. A 15 gyermek Nagylaposról kerül kiválasztásra, az élelmiszer átvételét és kiosztását a Városi Gondozási Központ nagylaposi intézménye végézné.

A város pályázatot nyújtott be a „Közmunkaprogram 2005-2006” címmel: az igényelt támogatás: 20,9 millió forint, saját erő: 625 ezer forint. A pályázat keretében elvégzik a kül és belterületi csapadékvíz, és belvízelvezető csatornahálózat, karbantartását, belterületi utak fenntartási, parkosítási parkfenntartási munkákat.

Császárné Gyuricza Éva
képviseelő

A Templomos Lovagrend Tiszántúli Komtúria, a Templárius Alapítvány, az Élet-másokért Egyesület, a helyi kereszténydemokraták és a Karitás Gyomaendrődi csoportja idén újra megrendezi a „**SEGÍTSÜNK A RÁSZORULÓ GYERMEKEKENEK!**” jótékony célú adakozását. Terveink szerint 100 családot, közel 300 gyermeket szeretnénk ebben az esztendőben is megajándékozni a nagylelkű segítségüknek köszönhetően.

Helye: Szt. Imre Katolikus Templom (Gyomaendrőd – Endrődi városrész)

Ideje: 2005. december 15. csütörtök de. 10. 00 – óra
Gyűjtünk: tartós élelmiszert, írószert, játékokat, könyveket, fogkeféket, fogkrémeteket, szappant, konzerveket, törölközőket, plédeket, számítógépet nyomtatóval és minden olyan dolgot, aminek egy gyermek örülhet!

Figyelem: ruhát nem gyűjtünk!

A felajánlásokat a következő címre várjuk:

Szt. Imre Róm. Kat. Plébánia Hivatal
5502 Gyomaendrőd, Fő u.1. sz.

Aki anyagilag szeretne segíteni, az a következő címen teheti meg: Számla számunk: Templárius Alapítvány, Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet 53200015-11060273

Fővédnökeink:

Óxeleniciája Gyulay Endre megyéspüspök, Óxeleniciája Alberto Cristofani della Magione, a Templomos Lovagrend Nagymestere (Olaszország), Zelnik József a Művészeti Akadémia Elnöke, Dr. Dávid Imre Gyomaendrőd Város polgármestere

Ahol érdeklődni lehet:

Fr. Ungvályi János commendator, Templomos Lovagrend Tiszántúli Komtúria 5502 Gyomaendrőd, Martos Flóra u. 5. szám
Tel/fax: 06-66/284-155, Mobil: +36 (30) 294-0650, E-mail: ungyanos@bekesnet.hu

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

75 éves Gyulai Endre püspök

Olvasóink és Szerkesztő Bizottságunk nevében szeretettel és tisztelettel köszöntjük püspök urat. Jó egészséget és hosszú életet kívánunk.

„Hasonlással élve, ahogyan én megéltem a hitet, nagyjából olyan, mint a ház szerkezete: biztos oszlopokra épül, s köztük összekötő falak emelkednek. Ezeket a stabil oszlopokat Isten kegyelmével páter Hunya Dániel rakta le a szemináriumban. Az oszlopok tehát adottak voltak, az összekötő falakat pedig hozzáépítették a többiek. Ezek az idő során

vizedhetnek, hullhat róluk a vakolat, de baj akkor lett volna, ha a tartóoszlopok rendülnek meg.”

„1987-től, püspökké szentelésemről máig úgy gondolom, mindazzal kapcsolatban, ami egyházi emberként nem tetszik a társadalom életében, föl kell emelnem a szavam; a közvéleménnyel tudatni kell, hogyha valami nem tetszik. Ha nekem nem tetszik, valószínűleg azért nem, mert ütközik az egyház tanításával, vagy nem fér bele az erkölcsiségébe. A legfelsőbb politikai szinttől a szakszervezeteken át, tanítani és buzdítani kell a társadalmi igazságosság keresztény eszméje mellett.” Vallja Gyulai Endre püspök. (Megjelent a Hírhozó októberi számában 18 old.)

Öt évre szóló, nyolc lépésből álló nyugdíjkorrekciós programot hirdetett meg a miniszterelnök az Idősek Világnapja alkalmából. „A tervekről megállapodtunk a szakmai szervezeteket tömörítő időügyi Tanáccsal is” – mondta a kormányfő. A bejelentés után az SZDSZ ügyvivője a meghirdetett programot az MSZP választási kampányígéretének nevezte, mivel a javaslatot a kormány még nem fogadta el.

Változó gyógyszerárak

„Átláthatatlan árakat és káoszt teremthet, hogy az új gyógyszer törvény megszünteti azt az eddigi szabályozást, amely szerint a Tb által nem támogatott orvosságok árát csak negyedévente változtathatják a gyártók” – mondta a Magyar Gyógyszerész-kamara elnöke. Novembertől ugyanis bármikor, akár naponta is dönthetnek úgy, hogy többet vagy éppen kevesebbet kérnek egy-egy készítményért.

„Fogságban, távol a hazától – Magyar hadifoglyok a keleti hadszíntéren” című kiállítást nyitottak meg a Hadtörténeli Múzeum (Budapest) Kapisztrán tér 2-4. sz. alatti épületben. A kiállítást december 1-ig tekinthetik meg az érdeklődők.

Megnyílt a Gyomaendrödi Őszi Tárlat, melyen a városunkban jelenleg is alkotók zsűrizett képzőművészeti munkái láthatóak a Katona József Művelődési Házban október 29-ig.

Október 14-én első alkalommal rendezték meg a Gyomaendrödi „Ugra-bugra” Óvodai Városi Sportnapot, a Városi Sportcsarnokban.

Szabadkán mintegy 300 főnyi vajdasági magyar tüntetett a magyarellenes atrocitások ellen, a szerb rendőrség nem megfelelő magatartása miatt. „Ne bántsd a magyart” táblákkal védelmet kértek a délvidéki magyarok.

Zágrábban, a közép-európai államfők csúcstalálkozóján Solyom László köztársasági elnök kijelentette: Magyarország számára sorsdöntő az Európai Unió további bővítése a határon túl élő magyarok miatt.

Orbán Viktor Erdélyben – Félix fürdőn – a magyar autonómia sürgetése mellett hangsúlyozta: az autonómia és a gazdasági felemelkedés kölcsönösen segíti egymást – Katalóniát, Baszkföldet, Dél-Triolt példaként említette.

Az Egyesül Államok akadályozni fogja Horvátország és Szerbia NATO közeledését addig, amíg e két ország át nem adja a hágai Nemzetközi Törvényszéknek a testület által körözött háborús bűnökkel vádolt személyeket, jelentették be illetékesek Brüsszelben.

Gyulafehérváron az érseki székesegyház Szent Mihály-napi búcsúja alkalmából több száz összesereglett hívó emlékezett meg a 25 évvel ezelőtt elhunyt Márton Áron püspökről.

„Márton püspök tanúságtétele, bölcs egyensúlya és bátorsága, amely csakis az isteni igazság alázatos szemléléséből fakadhat, ma is példakép, ma is erőforrás számunkra” – mondta Erdő Péter bíboros szentbeszédében. Ekkor nyitották meg a székesegyház tornya alatti helységben Márton Áron emlékszobáját is amelynek falain a román hatalom által 1949-ben bebörtönzött és életfogytiglani kényszermunkára ítélt püspök életét bemutató képek láthatók.

Az Európai Parlament délkelet-európai delegációja meghallgatást tartott Brüsszelben a vajdasági kisebbségi „incidensek” ügyében.

Köszönet a támogatóknak!

A Dr. FARKAS JÁNOS Tanulmányi Ösztöndíj Alapítvány az 1996. CXXVI. Törvény 6§ (3) bekezdés alapján a magánszemélyek felajánlásából 2004. évben 250.120 forint támogatást kapott. A támogatás összege az Alapító Okiratban foglaltaknak megfelelően az Alapítvány tőkéjét növeli. A tőke kamatát az endrödi születésű, hátrányos helyzetű gyermekek továbbtanulásának támogatására használtuk fel.

Köszönjük támogatóink segítségét, továbbra is várjuk a támogatásokat:

Adószámunk: 19062255-1-04

Az Alapítvány Kuratóriuma

Gyomaendrödi CUKORBETEGEK KLUBJA az APEH utalása alapján SZJA felajánlásokból 2004. évben 36.880.-forintot kapott, amiért köszönetét fejezi ki a felajánlóknak. Az összegget oktatásra, szakmai folyóiratra, könyvekre költötte.

A Gyomaendrödi Siketekért és Nagyothallókért Alapítvány köszönetét fejezi ki azoknak, akik az SZJA 1%-ának felajánlásával az Alapítványt támogatta. 1994-ben az APEH 9.446 forintot utalt át. Az összegből 8.088 forintot hallókészülékekhez (9 fő 92 db elemvásárlásra), 1358 forintot is elemvásárlásra használt fel a következő évben. Adószám: 18380558-1-04

Támogatóink segítségét és nagyra becsült támogatását továbbra is várjuk és előre köszönjük:

Gonda Zoltán kuratórium elnöke

In memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álunk,
s ivadékainkba szebb Jövő!

Timár Máté

Dógi József

1937-2005

Édesapja Dógi Ambrus, édesanyja Rafael Gizella, akik házasságukból tizenkét gyermeket neveltek fel, Józsefet és 11 testvérét.

Az édesapa az endrődi cigányzenekarban jó nevű bőgős volt, a zenélés mellett halászzattal is foglalkozott, mint megannyi endrődi cigány családfő abban az időben.

József Endrődön született, szerette szülőföldjét, soha sem tudta volna elhagyni.

Első házassága felesége haláláig, 1982-ig tartott. Ebből a házasságból három gyermeke született.

Második házasságát 1983-ban kötötte Mihácsi Eszterrel, akivel közösen nevelték mindkettőjük házasságból származó 1-1 kiskorú gyermeket, közös gyermekük nem született.

József kitanulta a kőműves szakmát, ebben dolgozott le-százalékolásáig, a helyi Gyomaszolg KFT-ben. Szakipari munkája mellett minden évben részt vett a szezonális jellegű, főleg vidéki birkanyírásban is. Halászzattal már hivatásszerűen nem foglalkozott, de hobbi szinten szívesen horgászott. A családját mindennél jobban szerette, minden testvérével jó kapcsolatban volt, a közös családi ünnepek voltak szívének a legkedve-sebbek. Őszintén és odaadóan szerette gyermekeit, 9 unokáját és 3 dédunokáját, ők, a család aranyozták be mindennapi életét. Szívesen segített mindenkin, akik hozzá fordult.

Szeretett barkácsolni, mindig talált valami feladatot a ház körül, a lakáson belül, szerette a rendet, a tisztaságot.

Az utóbbi időben sokat betegeskedett, türelmetlenül járta a kórházakat, viselte betegségét.

A halál mégis váratlanul, hirtelen érte, néhány pillanat alatt befejezte földi pályáját, és lelke az örökkévalóság honába költözött.

Császárné Gyuricza Éva

Uhrin Pál: EMLÉKEIM

című kiállítás nyílt a Városi Képtárban október 29-én.

A kiállítás meghívóján a művész vallomása: „Endrődön születtem 1941-ben. Innen kerültem a számomra mindig felejthetetlen Póhalomra. Itt telt gyermekkorom és fiatalságom. Itt jártam ki az iskolát és váltam felnőtt emberré. Az állatok szeretete velem született, apám pedig megtanított a velük való bánásmódra. A paraszti munka menete abban az időben szinte lehetetlen volt a lovak segítségével nélkül. Talán ezért is szerettem, mint általában minden paraszt ember, az állatok

közül legjobban a lovat.

Később, a tsz megalakulása után is az állattenyésztésben dolgoztam, először csikós, majd később gulyásként. A pásztor életet nagyon megkedveltem, mert a pusztai nyugalma és csendje jó lehetőségeket adott az olvasásra és akkor néha a rajzolgatásra is. Ekkor kezdtem megfigyelni az emberek és az állatok mozgását, viselkedését és nem utolsó sorban a táj szépségét.

Ezek az emlékeim a tanyai tájak, a vadvirágos és olykor délibáos balai pusztá.

felső kép: Mutalozás a balai „Vadvirág” előtt

alsó kép: Farsangolók

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Kedves vásárlóim!

novemberi ajánlataim:

- Virághagymák, rózsatövek
- Drótkerítés, szeg, csavarok,
- Gumszalmák, gázegők, védőkesztyűk
- Fejszék, balták, fűrészek,
- Benzines és elektromos láncfűrészek
- Szivattyúk fűnyírók
- Főliák, takaróponyvák, esőruhak
- Ruhaszárítók, vasalók, állványok
- Konyhai gépek, hajszárítók, stb.
- Viaszosvaszon asztalterítők, fürdőszobaszőnyegek, futószőnyegek
- Létrák, műanyag kukák, hordók
- Üstök, üstházak, húsdarálók
- Műtrágyák, virágföld, cserép
- Izzók, elemek, zseblámpák
- szeneskályhák, csövek
- olajradiátorok, kandallók, rezsók
- egér- patkánymérgek, fogók

FARKAS MÁTÉ

Forradalmunk ünnepe

Városunk mindkét településrészen méltóképpen ünnepelt. Az endrődi részen, mint mindig, most is ünnepi szent misével kezdődött az ünnepség. Iványi atya a szent misét az 56-os hősök és áldozatok lelki üdvéért ajánlotta fel. A könyörgések is értük és hazánkért szóltak, magyarságunk megmaradásáért. A szent beszédben az evangéliumi tanítására is hivatkozott, ami éppen a legfőbb törvényről, a felebaráti szeretetről és az egymás megbecsüléséről szóltak. Megemlékezett még Iványi atya a kommunizmus 100 millió ember-áldozatot kívánó időszakáról is.

A misét követően a Hősök terén a Szent Gellért Katolikus Iskola diákjai adtak emlékező szép és színvonalas műsort, hangszalagról megidéztek Nagy Imre hangját is. Megható és mély érzéseket idéztek a diákok, amiért köszönet illeti őket és betanító tanáraikat is.

Az ünnepi szónok mindkét településrészen Domokos László országgyűlési képviselő volt.

Ünnepi gondolataiból részletek:

„A mai napon egy csodára emlékezünk, egy olyan csodára, amiről hosszú időn keresztül hallgatni kellett, mert némaságra volt ítélve a magyar nemzet. Márai Sándor nevezte csodának az 1956-os magyar forradalmat. Amikor apáink, nagyapáink egyedülálló dolgot vittek végbe. Kezükbe vették a sorsuk irányítását, mert elégük volt a kilátástalanságból, a nélkülözésekből és az igazságtalanságokból. Egy angol történész írta a magyarokról: „A forradalom fejezte ki törekvésüket egy jobb holnapért és alkotó harcukat egy új világért, így képletesen azt mondhatjuk: az eget ostromolták. Úgyanez volt az olyan for-

radalom volt, amelynek hatása messze túljutott Magyarország határain, érdeklődést és csodálót keltett az egész világon.” Büszké lehetünk azokra, akik részt vettek ebben a csodában... 1956 októbere a változás lehetőségét hozta el a magyar nemzet, így Békés megye lakói számára is. Az egész vidéki Magyarország harcba szállt... Békés megyében is megalakultak a forradalmi bizottságok... A megtorlás azonban elvette a reményt, a hitet, a szabadságot az emberektől. Békés megyében is büntetések, kivégzések, politikai perek következtek. A gyász és a megalázottság érzése hatotta át a megye és az ország életét. Békés megyében 2000 embert ítéltek el, a megyei születésűek közül 13 embert végeztek ki 1957-1962 között a bíróságok. Volt közöttük egyetemi hallgató, segédmunkás, kőműves, építész. Emlékezzünk most rájuk, és tiszteljük előtűk, akik méltóak a megbecsülésünkre.

Gyomán a Bethlen Gábor Szakiskola diákjai adták a színvonalas műsort. A műsorok után megkoszorúzták az emlékműveket.

Kállai Ferenc Kossuth-díjas színművész Gyomaendrőd díszpolgára 80. születésnapjára

Itt, hol az ex-színész megfordúla, Petőfi, a költő:
itt születél Te, aki Thália papja levél
hosszú éltedben; de a kezdő szín ez a tér volt:
drága szülőhelyed, szép szavak ízeivel;
mert a szövegmondás szépsége, e nagybecsű éked
innen származik, és nélküle, csonka, fele-
értékű ha lehetne a nagyszerű munkád –
s mennyi a kincs, szín még, mit születési helyed
rejte a bölcsődbe, ragyogó szép útravalóul,
melyektől dúsult színteli pályáived!
A *Villámfény*nél, a vidék drámája, kezdedben
lett hamisítatlan, mert Gyoma volt a Muzsád:
a Holler teraszán ült úgy együtt, társalgvá, sörözve
a községi elit, mint a Te színpadodon,
Pesten, a Várszínház-deszkáin e hú jelenetben,
úgyhogy zsölylémből szinte felinte kezem:
Bort!- s már-már emelém poharam fel, a drága művészre:
„Büszke reád, a hazánk, ám Gyoma minden előtt!”
S „Mennyi víz lefolyik Körösünkön még a nagy árban:
áldjon az Isten olyan hosszán, oly bőkezűen! „

Szilágyi Ferenc

Gyomaendrőd, 2005. október 4.

» SZONDER «

Kereskedelmi és Szolgáltató Kft
Cipőtalpbélés gyártás
Kéreg forgalmazás
Üzem: 5502 Gyomaendrőd Fő út 81/1
T/Fax: 06-66 386-037
Mobil: 06 20 451 1944

SPORT

Szeptember 3. Barátság - Mezöhegyes: 0:1 Szeghalom - Gyoma: 1:5	Október 1. Barátság - Méhkerék: 1:1 Kondoros - Gyoma: 1:1
Szeptember 10. Vésztő - barátság: 1:1 Gyoma - Mezőkovácsháza: 7:1	Október 8. Békés - Barátság: 0:1 Gyoma - Szabadkígyós: 4:1
Szeptember 17. Barátság - battonya: 0:1 Bcs. Erzsébet: Gyoma: 1:3	Október 15. Barátság- Orosháza: 3:3 Békésszentandrás - Gyoma: 3:4
Szeptember 23. Gyoma - Barátság: 4:0	Tabellaállítás: 1. Gyoma 10, 8, 2, - 35:10 26 14. Endrőd, Barátság 10, 1, 4, 5, 7:15 7

Katolikus oldal

NOVEMBERI MISEREND

Endrőd

Vasárnap: 8-kor, és 17 órakor. Hétköznap reggel fél 8-kor.
Advent hétköznapjain reggel 6-kor Rorate mise, így fél 8-kor nincs,
csak temetési mise.
November 5-én, szombaton 10 órakor Szent Imre búcsú, körmenettel.

Szent Gellért Iskola kápolnájában

november 13-án és 27-én vasárnap fél 12-kor.

Hunya

Vasárnap: délelőtt 10-kor.
Kedden, csütörtökön, elsöpénteken és szombaton este 5-kor.
A szombat esti előesti mise vasárnap mi se.

Gyoma

Vasárnap 10-kor, hétköznap 17 órakor,
hétfőn reggel 8-kor.
Szombaton 17 órakor vasárnapi előesti mise.

A katolikus oldalakat szerkeszti: Iványi László plébános

AZ EGYHÁZ BŰNEI? 10. (Mi igaz, mi nem igaz?)

A LEGGYAKRABBAN IDÉZETT TÖRTÉNELMI BŰNÖKRŐL - Dr. Toma Ferenc írása

A legújabb kori egyházi vezetők méltatlansága - kollaboráció a kommunistákkal

Voltak magyar egyházi vezetők, akik bocsánatot kértek azért, mert a kommunista rendszer alatt az egyházi vezetés többször nem tudott hős és tanúságtevő lenni; bocsánatot kértek a magyar néptől, illetve azoktól a papoktól, szerzetesektől és világiaktól, akiket a kommunista rendszer súlyosan üldözött, s akiknek védelmében az egyházi vezetés nem mert felemelni szavát. (Más egyházi vezetők azért tartózkodtak a bocsánatkéréstől, mert a kérdést – amint e sorok is jelzik – túlságosan összetettnek tartják.)

Szóljunk most erről a ma gyakran emlegetett vádról: hogy a kommunista kor sok hazai egyházi vezetője együttműködött az elnyomó rendszerrel; sőt – ezt is mondják – voltak köztük „titkos ügynökök”.

Mit jelentenek tulajdonképpen ezek a vádak?

A békepapság és együttműködés a „rendszerrel”

Tény, hogy Magyarországon voltak papok, akik a szocializmus ideje alatt együttműködtek a kommunista állammal. Az együttműködő papokat röviden „békepapoknak” hívták.

A békepapi csoport létrehozásával az állam célja az volt, hogy megossza a katolikus egyház egységét, s a papok egy csoportját a maga pártjára állítsa (illetve – a katolikus egyház vonatkozásában – megkísérelje a magyar egyháznak a pápával való egységét megbontani). A békepapságról több könyvet, tanulmányt írtak, nem lehet röviden és

egységesen véleményt alkotni e jelenségről. Egy olyan rendszerben keletkezett, amely gyilkos és embertelen eszközökkel az egyház megsemmisítésére tört (amely koncepciós perekkel börtönbe zárt, megölt, megkínzott püspököket, papokat, keresztyényeket stb.). A békepapok egy része (ha leegyszerűsítve be akarjuk mutatni őket) személyében, papságában sérült ember volt, aki félelemből vagy érdekből vállalta a közreműködést a rendszerrel. Más részük jóindulatú ember volt: ők azt remélték, hogy a kommunistákkal való párbeszéd által menthetik az egyházat, növelhetik a lelkipásztori lehetőségeket. – Abban is lényegi különbséget kell tenni köztük: hogy voltak, akik ártottak az egyháznak, mások semlegesek voltak vagy inkább segítettek embertársaiknak.

A püspökök helyzete és magatartása a kommunizmus különböző korszakaiban más és más volt. De általánosságban gyakran elhangzik ellenük is a vád, hogy túlzottan lojálisak voltak a rendszerrel szemben, s számos esetben inkább amellett szóltak (pl. körleveleket adtak ki a termelőszövetkezetek érdekében vagy a kommunizmus különböző ünnepei alkalmával), minthogy felemelték volna szavukat a rendszer embertelensége vagy egyházüldözése ellen. – A püspökök helyzetéről is csak akkor szólhatunk jogosan, ha ismerjük azt az embertelen nyomást, amelynek ki voltak téve, a letartóztatásokat és kínzásokat, amelyeken többen az 50-es évek főpásztorai és vezetői papjai közül átmentek, s a fenyegetéseket (amely az 50-es években tényeket jelentett: hogy munkatársaikat börtönbe zárták, a szerzeteseket elhurcolták), amelyekkel „sakkban tartották” őket. (A korról és a kommunizmus elnyomásának embertelen-

NOVEMBERI ÜNNEPEK

1. kedd:	Mindszentek
2. szerda:	Halottak napja
3. csütörtök:	Porres Szent Márton szerzetes
4. péntek:	Borromeo Szent Károly püspök
5. szombat:	Szent Imre herceg
6. vasárnap:	Évközi 32. vasárnap
9. szerda:	A Latheráni bazilika felszentelése
10. csütörtök:	Nagy Szent Leó pápa, egyháztanító
11. péntek:	Tours-i Szent Márton püspök
12. szombat:	Szent Jozafát püspök és vértanú
13. vasárnap:	Évközi 33. vasárnap
15. kedd:	Nagy Szent Albert püspök, egyháztanító
16. szerda:	Skóciai Szent Margit
17. csütörtök:	Nagy Szent Gertrúd
18. péntek:	Szent Péter és Pál bazilikák felszentelése
19. szombat:	Árpád-házi Szent Erzsébet
20. vasárnap:	Krisztus Király vasárnapja
21. hétfő:	A Boldogságos Szűz bemutatása a templomban
22. kedd:	Szent Cecília szűz, vértanú
23. szerda:	Szent I. Kelemen pápa, vértanú
24. csütörtök:	Dunc-Lac Szent András áldozópap vértanú
25. péntek:	Alexandriai Szent Katalin szűz, vértanú
27. vasárnap:	Advent 1. vasárnapja
30. szerda:	Szent András apostol

ségéről képet ad pl. Mindszenti bíboros, világszerte híressé vált emlékirataiban.)

A 3/3-as ügynökség vádja

A kommunista rendszerrel való kompromisszumok kötésén túl, a 90-es évek közepén egyszer csak egy új vád is felmerült a médiában: amely szerint sok egyházi vezető a rendszer „titkos ügynöke” volt, s közülük néhányan ma is vezető tisztséget töltenek be. (Olyan vádak is elhangzottak – ezen állítással kapcsolatban –, hogy a nagy egyházak voltak a Kádár-rendszer utolsó támaszai.)

– Mit akar egyáltalán jelenteni a vád, hogy számos egyházi ember vagy vezető „3/3-as ügynök” volt?

Fényt derít a kérdésre egy vallomás, amelyet Keresztes Sándor, az Antall-kormány vatikáni nagykövete tett a Kossuth rádióban (2000. VIII. 26. – vö. Observer RTV hírfelügyelés). Őt is eltiltották a politikai tevékenységtől, mert úgymond: „érintett az ügynök-törvény alapján, vagyis besúgó volt”.

Keresztes Sándor elmondta: Az 56-os forradalom után börtönbe zárták. A börtönben, 1957-ben felajánlották neki, hogy amennyiben hajlandó együttműködni a hírszerző szolgálattal, esetleg szabadon engednék. Ő visszautasította az ajánlatot. – Ekkor a nyomozótiszt kijelentette: Egy dolgot nem utasíthat vissza: Minden magyar állampolgárnak alkotmányos kötelessége jelenteni, ha tudomására jut valamilyen Népköztársaság elleni szervezkedés. – Erre ő aláírt egy lapot, amelyen ígéretet tett, hogy ha megtudna valamilyen Nép-

köztársaság elleni szervezkedést, ezt jelenti. Mindehhez kapott egy fedőnevet is. – Keresztes Sándor soha senkinek nem ártott, senkiről nem tett terhelő jelentést. De az ügynök törvény alapján mégis 3/3-as ügynöknek számít, mert az 1957-ben kelt (imént idézett) írásos ígérete megtalálható a 3/3-as ügynökök iratai között.

Nem nyilvánvaló, hány egyházi ember elé tettek hasonló papírt, de az egyháznak a kommunizmus alatti 40 évét ismerők tudják, hogy sokak elé.

– Jogos a társadalom igénye, hogy a közéletben ne vegyenek részt olyan emberek, akik egy előző embertelen rendszerben vezető, illetve aktív szerepet töltek be. Ezt a magyar törvények is megkívánják.

A gondolkodó embert azonban meglepi, hogy gyakran olyan pártok tagjai, szimpatizánsai vagy szócsövei részéről hangzik el a kommunista rendszerrel való együttműködés (a titkos ügynökség) vádja az egyházak ellen, amely pártok elődjei (vagy ma is aktív tagjai) maguk voltak az elnyomó kommunista rendszer élcsapata.

Azt is meglepve vehetjük tudomásul, hogy az elmúlt rendszer hivatásos ügynökeinek, olykor embertelen, véres tetteket végrehajtó funkcionáriusainak adatai nagy részben eltűntek (köztudott, hogy az utolsó pillanatban megemmisítették őket); hogy a politikai fordulat után többen közülük hirtelen nagy vagyonok birtokosaivá lettek, majd ártatlanul megjelenhettek a gazdasági és politikai élet színterén (s őket nem éri vád a média részéről!); s egyszer csak vádlottá válnak azok a nagy egyházak, amelyeket 40 éven át üldöztek.

– Jogos, hogy „ügynöknek” nevezzék azokat, akik a kommunista, elnyomó rendszer kiszolgálói, mások feljelentgetői stb. voltak. (Sajnos minden bizonnyal voltak ilyen meghasonlott lelkű papok is.) De jogtalan ilyen kategóriát alkotni azok számára, akik valamilyen beakadémizáltak egy papír aláírásába, a rendszer kiszolgálói azonban soha nem voltak, és soha nem ártottak senkinek. (Tudunk olyan magyar emberekről és papokról is, akik már a pártállam idején elmondták ismerőseiknek, hogy – valamilyen kényszernek engedve – adtak le írásos jelentéseket, de ezeket úgy írták, hogy senkinek ne ártsanak vele, illetve semmilyen adatot nem közöltek, amit a BM nem tudhatott volna.) – S főleg sántán igazságtalan ez a vá-

Adományvonal

– segítség a katolikus iskoláknak –

06/81/31-32-33

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia bizalommal fordul minden jóakarató emberhez, hogy havonta legalább egy alkalommal hívja fel emelt díjas telefonvonalunkat, mert azazal a katolikus iskolaügyet támogatja.

daskodás (bár a kommunista rendszer logikájának tökéletesen megfelelő) akkor, amikor az igazi bűnösök, akik ténylegesen és olykor véres kézzel funkcionáriusai voltak egy embertelen rendszernek, szabadon tevékenykednek a közéletben (mert esetleg papírjaik eltűntek).

– Példakép számunkra Mindszenti bíboros, aki kiállta a hihetetlen kínzásokat a kommunista börtönökben (őt is rendszeresen verték, rugdosták, tudatot torzító injekciókat adtak neki stb.).

– De vajon van-e jogunk elítélni az olyan papi embereket, akik „megadták magukat”; mint pl. Beresztóczy Miklós, aki így vált méltóvá arra, hogy éveken át a kommunista országgyűlés alelnöke legyen? Ő megvallotta, hogy nem volt ereje már elviselni a fizikai kínzásokat, amelyeken a börtönben átment. (Verték, gyalultatlan fenyőfadeszékán csúsztatgatták le, a szálkával szemben.) (folytatjuk)

TEMETŐINK KARBANTARTÁSA

Egyházi temetőink egész éves karbantartását, gazolását munkanélküli dolgozók alkalmazásával végezzük el. Munkabéruket a Gyomaendrődi Munkaügyi Központ és az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány támogatásából tudjuk kifizetni. A felmerülő dologi kiadásokat, pl. benzin, szerszámok vásárlása, a gépek javítási, karbantartási költsége, stb. az egyházközség pénztárából fizetjük.

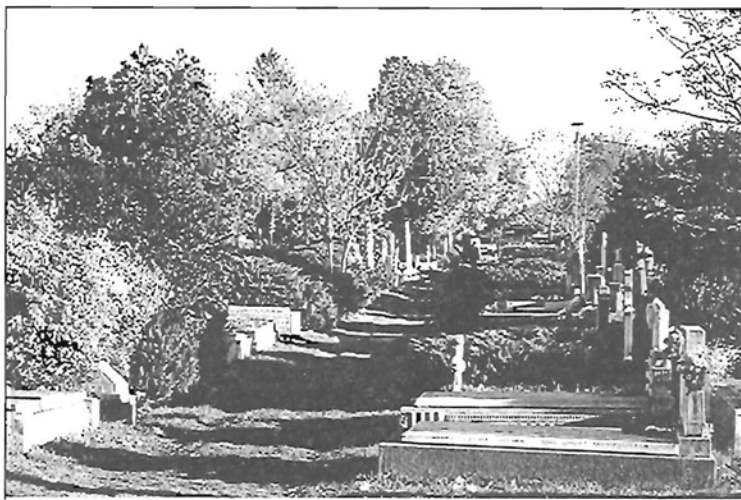
Alapítványunk pénzforszási:

- Jótékonyági vacsora bevétele
- A hívek Szja 1%-ának felajánlása (adószám: 18380761-1-04)
- A hívek adományai

Köszönjük az eddigi támogatást, de ahhoz, hogy hozzátartozóink kegyeleti helyhez méltó körülmények között nyugodjanak, temetőnk folyamatosan rendben legyen, továbbra is kérjük anyagi támogatásukat.

Adományok befizethetők: a plébánián beszerezhető postai csekken, átutalással az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány 53200015-10003231 számú számlájára, vagy készpénzzel a plébánián.

Nagy segítséget jelentett, hogy városunk önkormányzata két fő közmunkást biztosított térítésmentesen a temetői munkákhoz. Köszönet érte.

Szarvasvégi, Ó-szarvasvégi, Központi, Gyomavégi

RÓMAI KATOLIKUS TEMETŐINK

ENDRŐD

A temető tulajdonosa és fenntartója:

Szent Imre Római Katolikus Egyházközség
5502 Gyomaendrőd, Fő út 1.
Telefon-fax: 66/283-940

A temetőben új sírhelyek és kriptahelyek válthatók. A már megváltott sírhelyek bérleti díja 25 év eltelte után lejár, ezért újraváltandó, illetve meghosszabbítandó.

A temetőben csak azok a sírkészítők, kőfaragók dolgoznak, akik egyházközségünkkel szerződésben állnak.

A fentiekkel kapcsolatban a plébánia dolgozói hétköznap délelőttönként szívesen állnak a kedves hívek rendelkezésére.

Kérjük a fentiek szíves tudomásul vételét!

Tisztelettel:

az Egyházközség
Képviselőtestülete

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczó Géza

SZENT CECÍLIA SZŰZ, VÉRTANÚ

Ünnep: november 22.
+ Róma, 250 körül

Az 5. századi elbeszélés és a Legenda Aurea úgy mutatják be Cecíliát, mint egy fiatal lányt, akiben a nemesi származás, a testi szépség és az erények ékessége szokatlan harmóniában találkozott. Cecília arra kérte a Mindenhatót, hogy segítsen megőriznie szüzi tisztaságát. Hitének jeleként állandóan szíven viselte az Evangéliumot, és arannyal átszőtt ruhája alatt durva szőrből készült ciliciumot hordott. Szülei úgy határoztak, hogy feleségül adják Valerianushoz, s e tervet Cecília az akkori szokások szerint nem változtathatta meg. Abban azonban reménykedett, hogy kiszemelt vőlegénye tiszteletben fogja tartani Krisztus iránti szerelmét. Így várta a menyegző napját, de szíve az orgonazúgás közepette is csak az Úrnak énekelt. Amikor kettesben maradt férjével, akkor tárta fel előtte a Király titkát: egy angyal őrzi féltékenyen a szerelmét és teste szüzi tisztaságát; erről maga Valerianus is meggyőződhet, ha ifjú feleségének szíve szerelmét tudomásul veszi. Valerianus elfogadta Cecília magyarázatát, egy feltétellel, ha meglátja ő is az angyalt. De megfenyegette Cecíliát, hogyha ez nem történik meg, hazugságáért megöli őt. Valerianus teljesítette a feltételt, amit felesége közölt vele. A Via Appián egy koldus várt rá, és elvezette Urbán pápához, aki rejték helyen élt. Ez az ősz aggastyán megkeresztelte őt, és fehér ruhában küldte vissza Cecíliához. Hazatérve a szobájukban találkozott felesége angyalával, aki liliomból és rózsából – a szüzesség és a vértanúság jelei – font koszorút helyezett mindkettőjük fejére. Az angyal megkérdezte Valerianust, mit kívánna leginkább. Ő testvérének, Tiburtiusnak a megtérését kérte. S az ég segítségével Cecília Tiburtius is megnyerte a hitnek, a gőgös római ifjú megtért az addig annyira megvetett keresztények közé. A megtérés után hamarosan keresztút következett a két testvér számára. A testvérek titokban eltemették a keresztényüldözés vértanú áldozatait és a szegényeket, adományokkal segítették. A

pogány prefektus, Almachius elfogatta a két ifjút és őrzésüket Cecíliával együtt Maximusra bízta. Maximus megtért és megkeresztelkedett. Cecília vigasztalta a börtönben a két testvért. Amikor lefejezték őket, Maximus látta, hogy lelkiük az égbe emelkedett. Maximus úgy halt vértanúhalált, hogy ólomgolyós korbáccsal halálra verték. Hamarosan barátai eltemetése után Cecília is bíró előtt állt. A gyenge szűz a per folyamán, olyan bátorságot tanúsított és olyan meggyőződéssel védte a hitét, hogy a hallgatóságból százan tértek meg Krisztushoz, akiket a pápa mind megkeresztelt. A prefektus megmakacsolta magát a hitetlenségben. Annyit azonban engedélyezett, hogy három nap múlva végezzék ki Cecíliát. Ez pedig neki elegendő volt ahhoz, hogy házáat az Egyháznak ajándékozza. De úgy tűnik, maga a prefektus is visszariadt a nyilvános kivégzéstől, ezért úgy rendelkezett, hogy Cecília házának fűtsék túl a firdőjét, és ott fojtsák meg vagy égessék el őt. A tervet azonban nem lehetett végrehajtani, s amikor a hóhér karddal akarta megölni, három csapással sem tudta lefejezni Cecíliát. Három kardcsapás sebével hagyta ott áldozatát, s ő barátai közt halt meg, s még utolsó perceiben is nyert meg lelkeket a hitnek.

Cecília a középkor vége felé lépett be a Tizennégy Segítő Szent csoportjába, s egy egészen ártatlan fordítási hiba következtében – mely szerint az esküvőjén ő maga játszott az orgonán – lett a zene védőszentje. Ünnepét már 545-ben, november 22-én ülték Rómában.

RENDŐRSÉGI FELHÍVÁS!

Tisztelt Lakosság!

Az elmúlt időszakban városunkban is elszaporodtak a – főként egyedül élő, illetve idős személyek sérelmére elkövetett – besurranásos, valamint az úgynevezett „trükkös” lopások.

Az elkövetők elsősorban a lakók jóindulatát, segítőkészségét, olykor figyelmetlenségét, hanyagságát használják ki bűncselekményük megvalósításához.

Az „egyszerű” besurranásos lopások táptalaja sajnos túlnyomórészt a lakók hanyagsága, mert nyitva hagyják az ajtót, ablakot akkor is, ha nem tartózkodnak a lakásban. Ezekben az esetekben a besurranók pár másodperc alatt viszik el a házból található pénzt és egyéb értékeket.

A tolvajok másik módszere a trükkös lopás.

Leggyakoribb esetek azok, amikor a tolvajok vizet kérnek, nagy címletű pénzt akarnak váltani, valamilyen ruval háznak, villanyóra- leolvasónak, önkormányzati munkatársnak adják ki magukat, stb.

Tapasztalat az, hogy az elkövetők általában többen vannak, és amíg az egyik valamilyen témával eltereli, lefoglalja a lakót, a

másik személy ellopja a lakásban található értékeket.

Ezek az emberek a bejelentések alapján általában roma származásúak, sok esetben nők, asszonyok, akik a hihetőség kedvéért gyakran magukkal viszik gyermekeiket is.

Kérjük a Tisztelt lakosságot, hogy a megelőzés érdekében senki ne nyisson ajtót idegen személyeknek, semmilyen módon ne adjon lehetőséget arra, hogy bejussanak a lakásába és eltulajdonítsák értékeiket!

Kérjük továbbá, hogy amennyiben gyanús személyeket, házalókat és más idegen személyeket látnak lakókörnyezetükben, azonnal értesítsék a rendőrséget az alábbi telefonszámokon.

Gyomaendrői Rendőrőr:	386-633
Szarvasi Rendőrkapitányság:	313-711
Ingyenes segélyhívó szám:	107, vagy 112.

A lakosság megnyugtatósára közöljük, hogy a nyári Fő úti gyilkosság gyanúsítottja, B. Sándor gyomaendrői lakos előzetes letartóztatásban van. A vizsgálatot a Békéscsabai Rendőr Főkapitányság végzi.

Paraizs Tamás rendőr főhadnagy

OKTATÁSÜGY ÉS NÉPTANÍTÓK A TANYÁKON ÉS KÜLTERÜLETEKEN A HUSZAS ÉVEKTŐL A KÖRZETESÍTÉSEKIG - (Szakdolgozat) - részlet

A CSERKÉSZET ÉS A NÉPI MOZGALOM (Részlet)

Az értelmiség falu iránti érdeklődésének felkeltésében nagy szerepe volt a cserkészmozgalomnak is. Különösen a regőscserkésznek.

A Sir Baden Powel által az angol-búr háborút követően alapított mozgalom Magyarországon az 1910-es években vert gyökeret. A cserkésznevelés a benne kétségtelenül meglévő katonás elemek ellenére nem katonákat nevelt már a kezdeti időszakban sem, hanem a fiúkat férfivá nevelte. A nevelés közösségben történt, demokratikus, humánus, keresztényi szellemben. A felnőtt cserkészvezetők – cserkésztisztiek – nem az erőszak, a rang és fegyelmesség eszközeivel, hanem saját példaadásuk által nevelték az őrsőkebe tömörült gyermek- és ifjúkorúakat.

A mozgalom legnagyobb értéke abban állt – mint azt Pap Antal főcserkész Sir Baden Powel halálakor mondott beszédében kifejtette –, hogy ebből az alapról kiindulva minden nemzet olyan sajátos ifjúsági mozgalmat teremthetett magának, amelyen nemzeti érdekeinek és sajátosságainak legjobban megfelelt. A magyar cserkész törvényeket az induláskor, 1910-ben így szedték pontokba:

1. A cserkész becsületében mindenkor bízni kell.
2. A cserkész hű koronás királyához és hazájához.
3. A cserkész kötelessége, hogy hasznossá tegye magát és segítsen másokon.
4. A cserkész mindenkinek barátja, és testvére minden más cserkésznek, bármely nemzethez, társadalmi álláshoz vagy felekezethez tartozzék is az.
5. A cserkész lovasias mindenkivel szemben.
6. A cserkész barátja az állatoknak is.
7. A cserkész feljebbvalói parancsának kérdezés nélkül, feltétlenül engedelmeskedik.
8. A cserkész mindig vidám.
9. A cserkész takarékos.
10. A cserkész tiszta gondolatában, szavában és tettében.

A pontokból látható, hogy a mozgalom alapvetően polgári ideálok közvetítő, vallásérkölcsi alapon álló, a középosztály fiataljainak bázisára épülő szervezet volt.

A népiszkolákban kevésbé, a polgári- és a középiskolákban annál inkább elterjedt, de a liceumokban és a tanítóképzőkben is szép számmal alakultak cserkészcsapatok. Valamilyen formában tehát a falusi tanítóság 1910-es évek után végzett nemzedéke, de különösen a húszas-harmincas években indulók találkozhattak a cserkészettel, de aktív tanítóként az 1921. évi LIII. törvény, az ún. Lex Karafiát bevezetése után a kötelező levante „mozgalomban” illet, 1939-től kötelezően kellett szerepet vállalniuk.

A levante és a cserkész rivalizálása a gyermek- és ifjúkorúak katonai illetve katonás neveléséért mindvégig jellemző maradt. Gróf Teleki Pál Horthy általi kinevezése főcserkészsé legitimálta, megerősítette a mozgalmat, s annak függetlenségi törekvéseit, de a Honvédelmi Minisztérium – a továbbiakban HM – a kultuszminisztériumra nyomást gyakorolva az OTT-on – az Országos Testnevelési Tanácsra – keresztül elérte, hogy a cserkészek is levantekötelesek legyenek. A cserkészképzést csak nagyon kis területen – vízcserkész, távirászat, stb. – ismerte el a saját kiképzésével egyenrangúnak. Az 1933-as gödöllői jamboree világsikere – amelyen részt vett az endrődi polgári iskola Szent Alajos cserkészcsapata is –, mégis óvatosságra intette a HM-et egészen Gömbös Gyula 1938-as berlini látogatásáig, amely az ország egyértelmű német orientációját jelentette. Ettől kezdve már úgy gondolták, nincs szüksége az országnak a magyar cserkészmozgalom kiterjedt nemzetközi kapcsolataira. – Más kérdés, hogy majdan, a kiugrási kísérlet előkészítésénél Horthy ismét igénybe vette az időközben öngyilkossá lett Teleki Pál köréhez kötődő angolbarátok segítségét és általuk más nemzetközi cserkész kapcsolatok is. – 1938 után azonban az országra és Telekire, már mint miniszterelnökre gyakorolt német nyomás olyan nagy volt, hogy újabb és újabb „zsidótörvényeket” fogadtak el – nem egyet maga Teleki terjesztett be, mivel ez volt az ország megbízhatóságának egyik fokmérője Hitler számára –, s a cserkész törvények 4. pontja is törésre került, miszerint: „A cserkész mindenkinek barátja, és testvére minden cserkésznek, bármely nemzethez, társadalmi álláshoz vagy vallásfelekezethez tartozzék is az. „

A falusi és tanyai tanítóknak nem a két ifjúsági szervezet párharca gyakorolt hatást elsősorban, hiszen közszégi vagy egyházi alkalmazottként azok a területeken, ahova a HM a trianoni békediktátum parancsolt radikális létszámcsoökkentés ellenére sem tudott leszerelt katonatisztet küldeni tornatanárnak, majd később levanteoktatónak – ezek a snájdig urak nem tolongtak a falusi állomáshelyekre –, így ezt a feladatot is nekik kellett ellátniuk. Diákori emlékeikben élt a cserkészszakadabb szelleme, s a pedagógiában hasznosítható újításai. – Gondoljunk csak Sik Sándor, Imreh Sándor és mások cserkészvezetői és reformpedagógiai munkájára! –

A cserkészlet egyik ága a regőscserkészlet, amelynek szelleme már a képzőben megcsaphatta a fiatal néptanítót. Szegeden például a néprajzolyan jeles tudósa, mint Bálint Sándor plántálta beléjük a néphagyomány szeretetét. A néprajz, a szociográfia, s vele a falukutatás nemcsak a vidéki tájkon, de a fővárosban is híveket szerzett. Belőlük nevelődött az a cserkésztszti gárda, amelynek tagjai még életkorilag is közel álltak neveltjeikhez, s ezáltal sokkal hatékonyabban tudták megvalósítani a mozgalom pedagógiai céljait.

A fasizmus felé sodródó országban a szellemi ellenállás egyik központja volt a budapesti öregcserkészek által létrehozott Fialat Magyarország Klub – ennek tagja volt a gyomai kötődésű későbbi kisgazda politikus, a *Néma forradalom* szerzője, Kovács Imre is. A fiatalokat maga Teleki Pál is támogatta, kutatóintézete egyfajta háttérrel biztosított munkájukhoz. Boldizsár Iván így írt erről: „Új generáció keletkezik Magyarországon, amelynek magja az öregcserkészlet, s amelynek eszmevilága a Fialat Magyarországon jut kifejezésre.” Szervezkedésük az azonos című lap köré tömörült. Politikai hitvallásukat a Zöld Füzet tartalmazta: „elvetjük a nyilaskeresztet, mert nem akarunk német gyarmat lenni, elvetjük a marxizmust, mert keresztények vagyunk, magyarok vagyunk.” Orvosi, szinte sebészti pontosságú feltárása ez a veszélyeknek. Igyekeztek is a harmincas évek szélsőséges politikai irányzatai és az azokat részben tápláló égető gazdasági, szociális problémákat feltárni, azokra megfelelő terápiát találni.

Szegedi testvére a Fialat Magyarország Klubnak a Szegedi Fialatok Baráti Köre, amelynek tagjai szintén cserkészviseltek fiatal értelmiségiek, népi írók, művészek, szociológusok, néprajzosok voltak: Ortutay Gyula, Radnóti Miklós, József Attila, Buday György, Erdei Ferenc, Bibó István és mások.

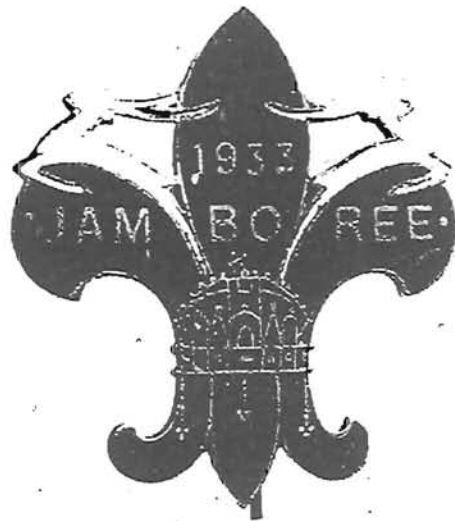
Ezek a szervezeteken kívül az egyházak ifjúsági mozgalmi, a református Soli Deo Gloria és az ehhez kötődő Bartha Miklós Társaság, az evangélikus KIE, a katolikus KALOT és KALÁSZ, amelyeknek tagsága gyakran átfedte egymást, a falujáró, falukutató mozgalomban és a népfőiskolák szervezésében nagyon sokat tettek a falu jobb megismeréséért és felemelkedéséért.

A KALOT jelszavai a következők voltak:

1. Krisztusibb embert!
2. Műveltebb falut, műveltebb népet!
3. Öntudatos magyart!
4. Életerős népet!

Előkészítője volt mindez a Németh László által vallott „harmadikutas” elveknek és a Szárszói Konferenciának, amely tulajdonképpen összegzője, lezárója volt a húszas-harmincas évek szellemi mozgalmainak, és előretökintés a jövőbe, a háború utáni Magyarország majdan közös megalkotására. Itt a falusi tanítók is hallatták hangjukat a falvak problémáit felvetve, azonnali földosztást, önkéntes szövetkezeteket, falusi takarékos és hitelpénztárakat követelve. Beszámoltak ismeretterjesztő, népfőiskola szervező munkájukról, az arany- és ezüstkalászos gazdátanfolyamokról. Sokan szimpatizáltak közülük a Kisgazdapárttal vagy a Nemzeti Parasztpárttal.

BULA TERÉZ

Az 1933-as gödöllői jamboree jelvénye. A világtáboron részt vett az endrődi polgári iskola Szent Alajos cserkészcsapatának 17 fős küldöttsége is.

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Szarka István

Késő barokk kőszobor emlékek Endrődön

Az endrődi vallási tárgyi emlékek egy érdekes csoportját alkotják a szabad téren elhelyezett patrónus szobrok, temetői kegy-szobrok és a falu bel- és külterületén található fogadalmi (út menti) feszületek. A szentek tisztelete a barokk korban kezdett megerősödni. „A barokk kori zarándoklatok-ronon értelmű kifejezéssel búcsújárás-legfontosabb forrástípusa tárgyi jellegű. A középkori zarándoklatokkal ellentétben, amikor a kultuszok túlnyomó többségének középpontjában az ereklye állt, s képpel vagy szoborral csak ritkán találkozunk, a barokk kori zarándokhelyeken az ereklyék helyett a kegyképek lépnek az előtérbe.” A szent tisztelet erőteljes megnyilvánulása a barokk kori Közép-Európában a Nepomuki Szent János, a vizek védőszentjének a tisztelete.¹ Endrődön, Nepomuki Szent János szobrát Berta tanító készítette és tartotta fenn 1816-ban. (1. kép) A községből kivezető mezőtúri út hídfőjénél állították fel a homokkőből készült festett szobrot. A Historia Domus bejegyzése alapján 1824-ben Berta János tanító költségén a szobor felé kápolna készült, melyet —, 1829. július 4-én a püspök ünnepélyesen megáldott. — A falvaink belterületén vagy határában álló kápolnák részint földesúri-egyházi kezdeményezésre, sok esetben azonban a faluközösség vagy annak egyes tagjai fogadalmából épültek. (járványok).² A források a Nepomuki Szent János szobor állításának indítékairól nem szólnak, de a fennmaradt községi jegyzőkönyvek tájékoztatnak arról, hogy a faluban a XIX. század elején többször is pusztított a kolera.³

A legkorábbi szakaszba a fából illetve a kőből készült szobrok tehetők. A fából készült emlékek mára már elporladtak, csupán visszaemlékezések vannak arról, hogy a Szarvasvégi temetőben korábban fából faragott feszület állt a nagykereszt helyén, illetve a Historia Domusban olvashatunk bejegyzéseket, hogy a megrongálódott fafeszületek helyére öntöttvas feszületeket helyeztek el. A kőből készült emlékek a templom homlokzatát díszítő proféták homokkő szobrai, valamint a templomkertben található ugyancsak homokkőből készült feszület, mely sajnos igen megrongálódott állapotban van. (2. kép) Ebbe a csoportba tartozott az endrődi Kál-

a vízszűrők készítése helye és a járványok idején (vagy utána) felállított fogadalmi szobrok készítése helyével. Arra vonatkozóan, hogy Endrődre is került ilyen vízszűrő a szájhagyományban a „Lombayné csepegője” elnevezés maradt fenn.⁵

Sokáig azt hittük, hogy ezekkel az emlékekkel bezárult Endrőd vallási tárgyi kőszobrainak sora. Míg tudomást nem szereztem arról, hogy a Gyomavégi temető nagykeresztje mögött el van ásva a temetőben korábban állott „Fájdalmas Mária” (Pieta) nagyméretű szobra. „A Mária-szobrok keletkezéstörténetének vallástörténeti szempontból az ellenreformáció elindulásáig, a képek és ereklyék kérdéskörével foglalkozó tridenti zsinatig (1525-1563) kell visszaillesztanunk.” A zsinat határozata kimondja, hogy a „Krisztus, az Istenanya és más szentek képeit illő tiszteletben kell részesíteni.” A Mária szobrok egy jelentős csoportját alkotják a „Fájdalmas Anya” (Pieta) ábrázolások. A legenda szerint miután Krisztust a keresztről levették, egy köre fektették, s az édesanyja ott siratta meg. „A Máriát a halott fiával ölében megjelenítő ikonográfiai típusban nem Mária kétségbeesett fájdalmát ábrázolják, hanem az üdvösség bizonyosságával átjárta, lecsillapodott fájdalmában tárja a hívek elé fia sebekét és töviskoronával megszentelt testét. Ezen ábrázolási típusnak Itáliában Pieta (együttérzés, szánalom a jelentése) a neve.” A Fájdalmas Anya ölében megjelenő halott Krisztussal szobor-kompozíció jelentése: „testi és lelki bajokban szenvedők menedéke.” Ez az ábrázolási típus népszerű a római katolikus temetőkben. Általában kis kápolnában helyezik el a szobor-kompozíciót. A szarvasvégi temetőben Mészáros Anna állította 1937-ben (gipsz szobor) (3. kép) és hasonló található a Központi temetőben is. A temetői fájdalmas Mária kápolnák a temető középpontjában helyezkednek el. A nagykereszt mellett, illetve a ravatalozóhoz hozzáépítve. A Gyomavégi temetőben álló szobor felett is állott valamikor faszerkezetű négy oszlopon álló kápolnaszerű építmény.

A szobor előkerüléséről már hírt adtunk 2003-ban. A felszínre került szobor-kompozíció mintegy 120 cm magas sárgás-fehér homokkőből készült, mives alkotás. (4. kép) A Mária karja hiányos és

vária is, mely a faluból kivezető Kondorosi út mellett állott a stációk fülkéivel. Azonban az 1960-as években a „rendszer katonái” lerombolták. Az előbb említett Nepomuki Szent János szobor alapanyaga is homokkő. Érdekes lenne megvizsgálni és összehasonlítani e kőemlékek alapanyagául szolgáló kövek származási helyét, illetve összevetni a szarvasi Tessedik Múzeumban található homokkőből készült vízszűrővel, melyen a kolera és más járványok idején tiszították a vizet.⁴ Lehetséges, hogy valamilyen kapcsolatot találjunk

feje is letört állapotban van. Az egész szobrot vastag festékréteg fedi. A szobor készítése ideje valószínűleg a XVIII. század vége vagy a XIX. század eleje. Sajnos a Historia Domusban nem található semmilyen a szoborra vonatkozó adatot.

A szobor további sorsa már a kezünkben van. Remélhetőleg tudunk olyan anyagi forrást keríteni mely, lehetővé teszi a szobor szakszerű restaurálását és gazdagíthatjuk ezzel az emlékekkel Gyomaendrőd épségben maradt késő barokk kori kőemlékeit.

1 Tüskés Gábor-Knapp Éva 2001. 189.

2 Magyar Néprajz 231.

3 Protocollum Poinis Endrőd 1818.

4 Dr. Dénes Zoltán felvetése

5 Lombay inspektor volt a Dressen birtokon és az 1831-es kolera idején a község működtette a vízszűrőt Jakus orvos felügyelete alatt. (Vaszko Irén közlése 2005.)

Rovatvezető: Cs. Szabó István

Gyoma néprajza

Gyomai „illetőségű” költemények

Két költemény gyomai művészi alkotásokról.

Bizonyára kevesek előtt ismertek. Hozzátartoznak szülővárosunk művelődéstörténeti emlékeihez. Ezért is adjuk közre. A „Hősök szobra” még látható, de Papp Zsigmond domborműve már nem.

Hősök szobra
(Gyomán)

Töpörödött öreg honvéd
Deli harcos mellett.
Azt kicsinnyé, ezt meg nagygyá
Tenni miért kellett?

.....
Öreg ember volt a honvéd,
Rokkant volt a teste:
Mikor az az ifjú harcos
A halált kereste.

.....
Ez való. De az a honvéd
Kossuth katonája!
Lélek szerint nem lesz nagyobb
Soha senki nála!

.....
Ha szoborba vésik, öntik
Nem lehet más soha
Csak daliás, büszke harcos,
Örökifjú csoda!

.....
Töpörödött öreg honvéd!
Szívem fáj, ha látom.
Megdörzsölöm a szememet
S nem álom, nem álom!

.....
A „kis” öreg kardot nyújt föl
A „nagy” katonának:
Mintha célban, küzdelemben
Egyezők volnának.

.....
A honvéd és unokája!
Könnyet ejt az égbolt.
Mert a céljuk és csatájuk
Ellensarki vég volt.

.....
A nagy honvéd császár ellen
A hazáért harcolt
És kudarcra diadallal
Felérő kudarc volt.

.....
Nagy honvéd kis unokája,
Mit művelt az árva?
Császáráért ment a hazával
Együtt a halálba!

.....
Jánossy Zoltán
„Papp Zsigmondnak szeretettel”

A magvető és az arató
(Papp Zsigmond domborműve)

Ballag a magvető barázdái során.
Magot szór. De nem ám szelesen, szaporán;
Hanem úgy, tempósan, magyarosan, szépen.
Magyar dal muzsikál szívében, kezében.

Ballag a magvető. És a kaszás csontváz
Lépést tart mögötte. Tudjuk: ez mit példáz.
Látástól az ember fárad vakulásig,
Kaszájával embert arat az a-másik.

Így van ez. De, testvér, ne bússulj mégse!

Nem baj, ha kiálszik bús életünk mécse.
Keserű a füstjel! Bizva nézzünk hátra
Anyomunkban járó egy igaz barátal!

Füzesgyarmat, 1936. május 12.
Jánossy Zoltán
„Papp Zsigmond barátomnak köszönetül
és viszonzásul a dombormű fényképeért.”

Az eredeti bronz dombormű (relief) a gyomai Kiszéti ref. Temetőben volt látható jó félszázadig Papp Zsigmond nagyszüleinek: Csapó János hajdan Gyoma város nemzeti főbírája és felesége Kis Lídia síremlékén, amikor is 1988 októberében a zúllott kor jellemetlen „gyűjtői” ellopták onnan. (A Békés megyei Népművelési és Közművelődési Bizottság 1988. október 24-i számában írtam erről képmelléklettel). Többen –nyomatásban is – „fametszetként” emlékeztek meg erről a nagyszerű alkotásról. Erre a félreértésre az adhatott okot, hogy egy 1936-ban kiadott munkában közölt fényképe alá „Papp Zsigmond” fametszete” téves aláírás került. (Békés vármegye Szerk. Márkus György Bp., én. alispáni előszó kelteve 1936 évben, kék-fehér - a vármegye színei – kötésben, 630 old.-on).

A domborművön – szemben állva – bal sarokban egy kopasz fa, az égbolton három szálló varjú, jobb sarokban egy kaszás „halál” (csontváz), előtte néhai Imre Péter gyomai gazdáról mintázott kézzel vető magyar parasztember kalappal, szájában krajcáros pipával, csizmásan, „kikkötösen”, azonmód (a szántásban) ahogy akkor lenni kellett, ünnepélyesen, felvetett fejjel, hiszen az „életet vetette”.

Cs Szabó István

Adatok a csejtiekről

Örömmel olvastam Újságunkban a hajdani csejti lakosok emlékező ünnepségéről. Búvárkodásaim közben többször találkoztam a gyomai református egyház irattárában a csejti dohánykertészekről szórvány adatokkal.

DÁVIDHÁZY BEKES Sámuel a gyomai reformátusok 1818-1862-ig volt néhai prédikátora úgy emlékezik meg Csejtről, mint a gyomai anyaegyház filiájáról, azaz leányegyházáról. Sajnos nem sok adat van róla. Annyit jegyez meg prédikátorunk, hogy alkalmankint ott szolgál, ahol buzgó hitvalló

ki gyülekezet van. Feltehetően imaházuk, temetőjük is lehetett. Minden valószínűség szerint a környékbeli református vallású településekről (is) telepedhettek oda a jobb megélhetés reményében. A gyomai egyház anyakönyveiben is előfordulnak csejti lakosok, mert ezt a bejegyző felkész mindig feltüntette. Névanyagban is fennmaradt: pl. Cs. Kéri Péter Csejti Kéri Péter, utódait Cs. Kérieknek ismerték Gyomán.

Valamiféle közigazgatási egység, választott emberek vezethették a közösséget, mert a gyulai levéltárban találtam egy iratot, egy igazolást, amelyet „Főbíró Szabó Antal” írt alá. Viaszpecsétje lenyomatát melléklet rajzomon mutatom be. Az irat 1821-beli keltezésű. A pecsét kör alakú, átmérője 40 mm, a betűmező szélessége 5 mm.

Közölve: Cs Szabó István: A gyomai református egyház irásbeliségének kezdetei, pecséthasználata és az irattárban fellelhető pecsétnyomatok. BÉKÉSI ÉLET 1986/4. 533-536 old. Csejti pecsét 502 old.
Cs Szabó István

A Rózsahelyi Kálmán Kistérségi Iskola ünnepelt

Október 22-én a Rózsahelyi Kálmán Kistérségi Iskola ünnepelt. Ezen a napon ünnepélyes keretek között átadásra került a korszerű számítógépekkel ellátott terem, továbbá a legmodernebb multimédiás eszközökkel felszerelt oktatóterem és a drámaoktatás színház terme és olvasóterem. A földszintet akadálymentesítették és bútorcsere is elkezdődött.

Az átadáson részt vett és beszédet mondott az Oktatási Minisztérium politikai államtitkára Arató Gergely, Dr. Kovács Géza az Önfeljesztő Iskolák Egyesületének elnöke.

Arató Gergely államtitkár beszédében hangsúlyozta, hogy nem szabad feledni azt amit Gárdonyi Géza is megírt az Egri Csillagok-ban, hogy az épület, az eszköz fontos, de a falak ereje nem a kőben, hanem a védők erejében van! Az uniós csatlakozás előnyét abban látja, hogy a helyi közösségek által megálmodott elképzeléseket támogatni tudja, szép példája ez a beruházás.

Dr. Kovács Géza elmondta, hogy az Egyesületüknek az a célja, hogy támogassa az iskoláknak az olyan törekvéseit, amelyek túlmutatnak az iskola falain.

Az igazgató asszony elhangzott megnyitó beszéde, köszöntöje:

Tisztelt Államtitkár Úr, Elnök Úr, Képviselő Úr, Polgármester Úr!
Kedves vendégeink!

Köszönöm, hogy elfogadták a meghívást és megmutathatjuk önöknek iskolánk felújított épületét. Engedjék meg, hogy néhány mondatban felidézsem ennek az épületrésznek a történetét.

1935-ben Szeged környékén kezdte megszervezni a KALOT mozgalmat egy jezsuita (Kerkai Jenő) és két világi parasztfiatal (Az endrődi származású Ugrin József és Farkas György) A KALOT szó jelentése Katolikus Agrárfiújsági Legényegyletek Országos Testülete. A kezdeményezés a papok és a tanítók segítségével hamar elterjedt az egész országban. A mozgalom alapvető célja a felnőtt parasztság és a magyar falu felemelése, amelyben kulcsszerepet játszottak a bentlakásos KALOT népfőiskolák.

A Tiszántúlon 3 településen működött ilyen: Endrődön, Hajdúdorogon és Szatmárnémetiben. Ezzel a nemes céllal kezdtek hozzá 1943-ban itt, Endrődön az építkezéshez jelentős lakossági és egyházi adományokból. (Az adományozók között volt Csernus Mihály, Grósz fetelepes és Rózsahelyi Kálmán.) Még csak a falak álltak, amikor 1944 nyarán közbejött a háború és az építkezés abbamaradt.

15 évig ebben az állapotban állt az épület, amikor a helyi tanács állami finanszírozásból befejezte az építkezést.

1960-ban adták át a 4 tantermes iskolát, amelyben a 7., 8. osztályos tanulók kaptak helyet. Ez volt az első iskolaépület itt, az endrődi ligetben.

1975-ben épült ide egy diákokthoz a környező tanyavilág gyermekei számára, majd 1980-ban átadták a 13 tantermes nagyszkolát.

Az eltelt évek alatt sok változás, átszervezés történt. Itt, a régi épületben 4 alsó tagozatos osztály és 2 irodahelyiség került kialakításra, melyeknek állaga folyamatosan romlott. A falak felvizesedtek, a berendezések elavultak, rövid időn belül egészségtelenné, iskolai oktatásra alkalmatlanná vált volna az épület.

Ennek tudatában olvastuk a 2003. nyarán kiírt PHARE pályázatot, amelynek számtalan feltétele volt, de úgy gondoltuk, hogy mindegyi-

ket tudjuk teljesíteni. Az előző vezetéssel már szereztünk gyakorlatot az ilyen típusú pályázatokban, így hát nekivágtunk. Az önkormányzat biztosította a 10% önrészt.

A kiírás szerint a projekt célja az iskolaépület alkalmassá tétele az információs és kommunikációs technológia befogadására. Néhány hét alatt megírtuk a pályázatot, és tervrajzokkal, engedélyekkel együtt beadtuk az oktatási minisztériumba.

2004 májusában kaptunk értesítést a sikeres elbírálásról. Eszerint 144 ezer euró, mintegy 35 millió Ft támogatásban részesültünk, melynek 58%-a PHARE forrás, 42%-a oktatási minisztériumi támogatás. A végeláthatatlan adminisztratív előkészítések után, a téli szünetben kiüritettük az épületet. Sok bonyodalmat okozott, hogy új helyet kellett keresni az osztályoknak, irodáknak és legfőképpen az irattárnak. 2005. januárjában elkezdődtek az építési munkálatok, amelyek nyár végére az ütemezésnek megfelelően el is készültek. Ezután következett a számítógépek és a bútorok beszerzése, és még mára sem fejeződött be teljesen, ugyanis néhány bútor nem érkezett meg a megadott határidőre.

Mi lett a régi épületből?

Egy szép, mai kornak megfelelő iskola, melyben van egy színházterem és drámaszoba, ahol néptánc, társastánc, színjátás, drámajáték folyik.

Lett egy olvasóterem, ahová elvonulhatnak pedagógusok és tanulók egyaránt, és ahol tudnak tévét, videót, DVD-t nézni.

Lett egy számítástechnika terem, ahol a számítógépek használatát tanítjuk a régi számítógépparkkal, valamint egy multimédiás eszközökkel felszerelt tanterem, ahol ezeknek az eszközöknek a segítségével tanítjuk az ismeretsajátítás új technikáit az erre nagyon is fogékony diákságnak.

Végre lett helyük az igazgatóhelyetteseknek

és tágas, világos irodát kapott a gazdasági hivatal, ahol megoldódott az előírásoknak megfelelő ügyfélfogadás és az iratok szakszerű tárolása is.

Saját erőből ugyan, de ennek a projektnek köszönhetően készült el a parkoló, és ezentúl akadálymentesen megközelíthető az épületben minden földszinti rész.

Az új helyiségekbe sehogyan sem illettek a régi, 20-25 éves bútorok, és anyagi fedezet hiányában nem mindenhol tudtuk újakat venni. Így hát jobb híján felújítottuk a régiakat, és bízunk benne, hogy hamarosan megtaláljuk a módját a többi elavult berendezés kicserélésének is.

Azok az emberek, akik több, mint 60 évvel ezelőtt adományaikkal segítettek ennek a KALOT iskolának a megalapításában, azzal a nemes céllal tették, hogy hozzásegítsék a környéken élő parasztságot a létfenntartásukhoz szükséges ismeretek elsajátításához. Úgy gondolom, hogy ez a célkitűzés ma is helytálló, hiszen az itt élő fiatalok számára létkérdés, hogy az alapismereteken túl megtanulják az információk kezelésének technikáit. Az esélyegyenlőség biztosítása nálunk valós probléma, és ha ezzel a projekttel tettünk valamit az egyenlőbb esélyekért, már nem volt hiábavaló a fáradság.

És most szeretném megköszönni mindazoknak a munkáját, akik segítettek nekünk. Közülük is kiemelem Siófoki Attilát, a Békés Megyei Vállalkozásfejlesztési Alapítvány munkatársát, aki a pályázat megírásától kezdve nagyon lelkiismeretesen és nagy szakértelemmel végzi a munkáját, amelyhez minden segítséget megkap Szmla Sándorné gazdaságvezetőtől, aki a pénzügyekért felel. Ez a harmadik Phare pályázatunk, de most tudjuk először nyugodt szívvel kijelenteni, hogy a közreműködő szervezet valóban segítette a munkánkat. A mienket közvetlenül Darabos László, aki a Dél-Alföldi Regionális Fejlesztési Ügynökség munkatársa.

Köszönet Nagyné Perjesi Anikónak aki a bizonytalan anyagi feltételek ellenére is vállalta a tervezőmunkát.

Az épület felújítását, rekonstrukcióját a helyi Insula Bau kft. végezte, aki nagyon korrekt partnernek bizonyult. A kivitelezés műszaki ellenőre Kovács Mihály volt. Sajnos nemrég tragikus hirtelenséggel elhunyt. Ez infokommunikációs eszközöket a békéscsabai Praktikomp szállította. Ebben többek között szerepel 15 multimédiás számítógép, hálózati lézernyomtató és fénymásoló, notebook, projektor, szkener, digitális kamera és ezek kiegészítő felszerelése.

És itt szeretném megköszönni a szülői munkaközösség felajánlását, mely szerint 200 ezer forinttal hozzájárul egy nagy képernyős televízió megvásárlásához.

Utoljára, de nem utolsó sorban köszönetet mondok Gyomaendrőd Város Önkormányzatának és a hivatal munkatársainak a közbeszerzésekben nyújtott segítségükért.

Nem tudom, a partnereink hogyan vélekednek erről, én nagyon szeretném, ha a későbbiekben hasonló projektben lenne alkalmunk újra együttműködni.

Végezetül Carl Rogers pszichológusnak, a személyközpontú pedagógia megalapítójának ide illő gondolatát szeretném idézni:

Tudom, hogy nem tudok mindent megtanítani mindenkinek, csak olyan környezetet tudok kialakítani, amelyben tanulni lehet.

Köszönöm a figyelmet.

HÍREK A KÁRPÁT-MEDENCÉBŐL

„... megmarad egy diadalmas erdélyi igazság: ez a föld egymás mellett... megtartja örökös tarka virágzásban a népeket, akik rajta és érette munkálkodnak.“

Kós Károly, 1925.

Böjte Csaba: Az önzetlen szeretet képes lavinákat indítani
[2005-10-04 Erdely.ma

Kedves Testvérek! Istennek hála, megint örömeinket örömmel oszthatom!

Tegnap az érsek úr felszentelte a torockói házunkat, a kápolnát Kis Szent Teréz tiszteletére. Nagyszerűen sikerült, jó hangulatú, vidám ünnep volt. Mártaék, s a gyerekek most is csúcsra járatott formájukat hozták. Köszönet érte. Az is jó, hogy most már hét gyermek van a helység közvetlen közeléből és így a célunk kezd ott is kikristályosodni. A környék gyerekeit is sikerül összeszedni, segíteni.

Úgy érzem, hogy Torockó, azzal, ahogyan a vállalkozók, a helyi emberek, tanárok hozzáálltak a gyermekekhez, a ház gondjaihoz, csak reményre adhat okot. Egyetlen szomorúságunk, hogy a kedves szakácsnő epekövel most már kétszer is megműtötték Kolozsváron a napokban. Imádkozunk érte, hogy mihamarabb talpra álljon. Kis Szent Teréz mondta, hogy nincsenek nagy és kis dolgok az Isten szemében, csak kis és nagy szeretet. Úgy érzem, ez igaz olyan szempontból is, hogy nincs kis és nagy háza a Szent Ferenc Alapítványnak, csak kis és nagy szeretet. És Torockón Istennek hála szeretetből bőségben van. Olyan jó lenne ezt soha el nem felejteni. Nekünk nem a világ szemével kell nézzük az elért eredményeinket, ne az új, meg a nagy házak számában gyönyörködjük, hanem az ott lángoló jóság és szeretet tüzeiben melengessük a szíveinket. A házaink soha nem lesznek elégségesek, hogy megoldják a bajban lévő gyermekek gondját. A házaink, és a mi munkánk, kovász kellene legyen, hogy az egész társadalom figyelmét a gyermekek, az elesettek szeretetére irányítsuk. Talán itt Déván, Dél-Erdélyben nem is az a 300-400 befogadott gyermek a legnagyobb eredmény, hanem az, hogy most már mások is, nemcsak fontosnak látják a gyermekeket, az oktatást, hanem áldoznak is rá. Számomra is olyan döbbenetes, hogy 1993-ban itt Déván összesen négy Hunyad megyei gyermek jelentkezett a magyar liceumba, a kilencedik osztályba, most az idén meg négy párhuzamos kilencedik osztály indult Déván. Ez számomra is lehetetlennek tűnt ezelőtt 12 évvel. Az önzetlen szeretet olyan lavinákat képes elindítani, melyek méreteit úgy gondolom, hogy el sem tudjuk képzelni. Egy nagyon egészséges, normális trendet, vágyat sikerül feléleszteni a szívekben. Az embereket sikerül jó irányba befolyásolni, meggyőzni, hogy gyermeket vállalni, nevelni, szeretettel egymáshoz lehaladni, segíteni, irgalmasnak lenni jó dolog, általa nem kisebb, hanem mérhetetlenül gazdagabb lehet az ember, az egész emberiség. Az önzetlen szeretet menthet meg miniket is, de a világunkat is a pusztulástól. Igazából az lenne a cél, hogy ne olyan értékek szaladjon az emberiség nagy családjá, melyet a moly szétrág s a rozsdá megemészt, hanem olyanok után, melyek megmaradnak az örök életre. Krisztus szerint, maradandóbb, mind az ember halhatatlan lelke, nincs ezen a Földön. Ha egymás felé fordulunk, ha egymást segítjük kibontakozni, növekedni, akkor örök értékeket szültünk a Földre, és ennél nagyobb öröm, boldogság nem létezik, mert ez már teljesen összhangban van a mi Urunk örömeivel, céljával. Kedves Munkatársaim, Barátaim, nagy-nagy szeretettel köszönöm, hogy vállalkoztatok erre a szent utazásra, jó dolgot érezni vállalatok a vállam mellett, Isten országának kibontakozásában együtt gyönyörködni, örvelezni. Torockón élő gyermekek, munkatársak, de az ott élő falubeliek öröme legyen mindannyiunk öröme.

Csaba testvér

A nemzeti vízum nem megoldás

Sólyom Lászlótól várnak segítséget az erdélyi egyházfők

A határon túli magyarság kettős állampolgárságához kéri Sólyom László köztársasági elnök segítségét az erdélyi magyar egyházfők. A levelet a négy erdélyi történelmi magyar - katolikus, református, unitárius, evangélikus - egyház vezetőinek rendszeresen sorra kerülő fórumán írták alá,

Tökés László királyhágó-melléki református püspök javaslatára. Az Erdélyi Magyar Történelmi Egyházak Zetevőinek Állandó Értekezletén (EM-TEVÁÉ) nem kifejezetten a magyar állampolgárság kiterjesztéséről volt szó, hanem elsősorban a román tanügyi törvénytervezettel kapcsolatos kérdések voltak napirenden, tudtuk meg Jakubinyi György gyulafehérvári érsektől. „Abban ugyanis az szerepel, hogy a felekezeti oktatást az állam fizetheti, ezt pedig feltétlenül meg kell változtatni” - fogalmazott a főpásztor. Az érsek szerint elfogadhatatlan, hogy a hívek munkájából összegyűlt adót csak fakultatív jelleggel forgassák vissza a felekezeti oktatásba. „Az egyházak azt szeretnék elérni, hogy az államnak kötelező legyen támogatnia a felekezeti oktatást” - mondta.

Lukács János (Kolozsvár) ujember.katolikus.hu

Gyurcsány: Magyarország nem akarja Erdélyt
2005. október 20., csütörtök, 23:01

Magyarország nem akarja Erdélyt, mert tudja, milyenek az aktuális politikai realitások, s hogy a Trianonban elvesztett területek visszaszerzésére irányuló XX.századi politika csak szenvedéseket okozott - idézte Gyurcsány Ferenc magyar miniszterelnöknek a román televízióban csütörtökön elhangzott kijelentését a Rompres román hírügynökség. Ajánlat: Közös román-magyar kormányulást tartanak Gyurcsány jölét, Orbán kevesebb politikust ígér A magyar kormányfő Calin Popescu Tariceanu román miniszterelnökkel együtt szerepelt a román és a magyar kormány együttes ülése után a román televízió politikai talkshow műsorában, amelyet a Magyar Televízió Este című műsora is sugárzott csütörtök este. Gyurcsány Ferenc a román televízióknak adott interjújában elmondta, hogy ha van is a két ország történelmében nagyon sok fájó pont, a múltat megváltoztatni nem lehet. „Ha azt kérdezi, hogy a magyarok többsége az első világháborút lezáró békét igazságosnak találja-e vagy sem, akkor azt tudom énnek mondani, hogy tizből kilenc azt mondja, hogy nem, és én is a kilenc között vagyok” - mondta Gyurcsány Ferenc a román televízió műsorvezetőjének arra a kérdésére, hogy Magyarország vissza akarja-e kapni Erdélyt. „Ha azt kérdezi, hogy a magyarok többsége tudomásul veszi-e megváltoztathatatlant realitásként ezt a békét és ennek következményeit, azt fogom mondani, hogy tizből kilenc igen, és a kilenc között vagyok én is” - mondta Gyurcsány Ferenc. A magyar miniszterelnök hangsúlyozta: a magyar népnek és a budapesti kormány politikájának nincsenek sovinszta tendenciái. Rámutatva, hogy a XX. században a román és a magyar királyi állam kölcsönösen sebeket ejtettek, de ma már ezek túlhaladtak, a magyar kormányfő kijelentette: a két ország kapcsolataiban jobban ki kell használni a jelent és a jövőt, magunk mögött kell hagynunk a múltat, mert abban találhatók a nézeteltérések okai.

MTI - Origo

Ultrahang Egyesület meghívója:

Márton-Napi
Libaságok
Jótekonysági Vacsora
zenével

Gyomaendrőd

Bowling Treff Étterem

2005. november 12. 19 órától

Adomány: 3000 Ft

A Sportcsarnokban ezen a délután 13-16 óráig a gyerekeknek koncert, és Cibere, a bohóc. Belépőjegy 100 Ft, mely egyben tombola is.

Evangélikus Oldal

Jézus ezt mondta neki: „Ha lehet valamit tennem? – Minden lehetséges annak, aki hisz.” Erre azonnal felkiáltott a gyermek apja, és így szólt: „Hiszek, segíts a hitetlenségemen!” Márk 9,23-24

Kedves Olvasó!

A fenti párbeszéddel a néma lélek kiűzésének történetéből (Mk 9 14-29) szeretnék kiemelni egy hozzánk sok tekintetben nagyon is közelálló szereplőt. Az örldő embert, akit megpróbált az élet, akin már sokszor erőt vett a fájdalom, és az őt hajtó reménységet többször a csalódás törte meg. Mégis küzd. A boldogulásért, a szeretteiért, egy teljesebb életért, de érzi, önmagában erőtlén és csupán szélmalomharcot vív. Nyitott szemmel járva látja a társadalom visszásait, hogy az igazság sokszor relatív és nagyon is képlékeny dolog, amely könnyedén formálható saját érdekeinknek megfelelően. Érzi, hogy a látszólagos szeretet mögött, gyakran a szeretetlenség önző érdekei munkálkodnak. Megtapasztalta már, hogy az emberi bölcsesség, amely az életet szolgáló hivatott, mennyi értelmetlen és sokszor esztelen pusztulást adományozott világunknak. Óhatatlanul feltör szívéből a kérdés. Visszatartatlanul szakad fel, s talán már mindannyian hallottuk, vagy épen fel is tettük magunknak: Hol van ilyenkor az Isten? Miért engedheti, hogy mindez megtörténjen, ha egyszer ő az igazság, a szeretet és a mérhetetlen bölcsesség Istene? Ez az a pont az ember életében, amikor kötéltáncos módjára egyensúlyozza magát egy hajszálvékony kötélen a hitetlenség és a hálál mélysége fölött. Ez az a pont sokak életében, ahonnan elveszítik a hitükért vívott harcukat, vagy s erre is van sajnos példánk, meg sem kísérik megküzdeni, hanem feladva minden próbálkozást alélnak a mélybe. Ha a társadalmunkban az arányokat vesszük alapul, és azok változásaira tekintünk, azt láthatjuk: sokszor alulmaradunk a hitért való küzdelemben.

Gondolhatunk itt egyrészt az Önmagunkért való küzdelemre, mert bár sokan érezték szikla szilárdnak hitüket és néhány éve, év-tizede még ott is ültek a közelünkben egy-egy vasárnapon, vagy ünnepnapon a templompadokban, mégis évek óta hiába keresi őket tekintetünk. Ugyanúgy gondolhatunk itt a másokért folytatott küzdelmeinkre is szeretteink kapcsán, akiket sohasem sikerült odaédesgetnünk a gyülekezet közösségébe.

Hitét vesztett emberekből azonban a fent idézett történetben is Dunát lehet rekeszteni: ott vannak a tanítványok, az őket körülvevő sokaság, a farizeusok, és ott van a maga bizonytalanságával, kétségeivel és aggodalmaskodásával egy édesapa is, aki gyermeke egészségeért indult Jézus és a tanítványok keresésére, mert már csak bennük bízhatott. Hosszú évek küzdelmével a háta mögött, minden nap azon aggodalmaskodva: Ma mi történt? Épségben találok-e gyermekemet, vagy legyőzte őt egy végzetes roham? A remény azonban tovább viszi őt. Egészen Jézushoz, azaz a tanítványaihoz, hiszen érkezéskor Jézus három tanítványával még a megdicsőülés hegyén tartózkodott. Ez talán a legutolsó reménysugár, amibe még belekapaszkodhat, de a tanítványok kudarcot vallottak.

A történet azonban nem az elbukásról szól, hanem a hit har-

cának győzedelmeskedéséről, s így kiemelnek néhány részletet belőle, ami megerősíthet minket, és amit továbbadhatunk segítségként a kétségekben örldőknek!

A történetben a csalódottság közös. Éppen úgy az apának, a tömegnek, ahogyan a tanítványoknak is, amikor saját gyengeségükkel, korlátaikkal szembesülnek. Az eset kapcsán azonnal ki is robban a vita a megszegyenült tanítványok és a csodát váró tömeg között, és ekkor érkezik meg Jézus a hármakkal a hegyről.

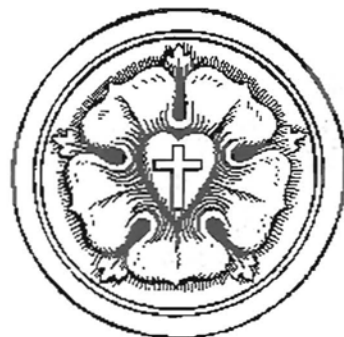
Elsőként a sokaság reakciójára hívnám fel a figyelmet. Nagy a várakozás bennük, és talán a bizalom is az ő sikerében, erejében, így azonnal a nyakukba szedik a lábukat, és Jézus elé futnak, hogy köszöntsék. Pedig itt egy egyszerű tömegről van szó. Nem a Jézushoz tartozó tanítványokról, nem Jézus követőinek a seregéről. Van mit tanulnunk tőlük, a tiszteletükből... Vajon mi mennyire örülünk Jézus jelenlétének? Mi mennyire vesszük a fáradságot, hogy lábunkat a nyakunkba véve eléje járuljunk?

A történet középpontjában azonban az édesapa és Jézus párbeszéde áll. Az apa szavaiból rögtön érződik a kétség. Reménnyel jött, de összetörte a tanítványok kudarca. Már nem tudja miben, vagy kiben bízson. Jézushoz is ezzel a bizonytalansággal fordul, mint egy utolsó reménysugárba kapaszkodva: „de ha lehet valamit tenned, szánj meg minket és segíts rajtunk!”

Azt a helyzetet jeleníti meg, amelyet mindannyiunk megtapasztalhat talán egyszer. Még ha az életünkben nem is a hitetlenség viharfelhője fog tombolni, de a bizonytalanság fátyolfelhője elhomályosíthatja előttünk a napot. Amikor az ember, aki szereti magát biztonságban érezni, szereti több lábba állva, minden lehetséges oldalról kibiztosítani az életét, hirtelen minden biztosnak hitt kapaszkodót elveszít. Magányosnak érzi magát és tétovának. Jézus hihetetlen tömören fogalmazza meg a megoldást a problémáira: „Minden lehetséges annak, aki hisz.” Mégis csak utolsóként próbál megkapaszkodni egy régi szálba, amikor már teljesen kicsúszik a talaj a lába alól. Kétségbeesetten kutat a gyökerek után, amelyek a Teremtőhöz kötik. Ilyenkor néha hallani csalódottságot, vádakat, miérteket, ahogyan a tömeg is vitába szállt a tanítványokkal, de ilyenkor érdemes feltenni a kérdést: Vajon képes voltam-e teljesen Isten kezébe letenni életemet, hogy számon akarom kérni rajta?

Mért van szükség erre az önvizsgálatra? Mert ez vezethet el bennünket az édesapa kiáltásában feltörő sóhajához: „Hiszek, segíts a hitetlenségemen!” Ez segíthet el, hogy ne vesszünk el parttalan vitákban, értelmetlen vádaskodásban, és ne csupán egy végső, utolsó, erőtlén és bizonytalankodó kérdés legyen Krisztus segítségül hívása, hanem valóban képesek legyünk kezébe letenni életünket, annak minden örömével és nyomorúságával együtt. Mert Ő nem csak a történetbeli néma léleknek parancsol, hanem szívünk betegségein és a hitetlenségünkön is ÚR!

Horváth Z. Olivér
evangélikus lelkész

Az ablak teszi a házat

MŰANYAG AJTÓK,
ABLAKOK GYÁRTÁSA
EGYEDI MÉRETEKRE IS.

5502 Gyomaendrőd,
Fő út 81/1
Tel/Fax: 66/386-328

Gyülekezeti alkalmaink:

Istentisztelet:

vasárnap 9 órai kezdettel a templomban
(Minden hónap 2. vasárnapján úrvacsorai alkalommal.)

Gyülekezeti Bibliaóra:

csütörtökönként: 14.15 órai kezdettel

„Asztali beszélgetések” – ifjúsági bibliaóra

Minden hónap 1. és 3. hetében az istentiszteleten hirdetett időpontban. További információért keresse hivatalunkat!

Hivatali elérhetőség

Telefonon egyeztetett időpontban.

Telefonszám (hétköznap 9-17 óra között): 56/352-437

Alkalmainkra minden Testvérünket és Érdeklődőt szeretettel várunk!

Nagy karimás kicsi kalap

Donászi Magda meséje után szabadon

Karcsi gyerek a kalapját elhagyta ma jaj, jaj, jaj! Ha megtudja édesapja, akkor lesz ám nagy a baj! – Keresgette, de nem lelte az elveszett kalapot, árvalányhaj is volt rajta, meg szép színes szalagok. Az is igaz, kopott volt már, lyuk is volt a tetején, tavaly óta fejbűbján hordta csak a kis legény. Hanem mégis jó kalap volt, akármilyen régi volt. Bár meglelné, az se baj, ha folthátán volt a folt.

Otthon aztán bevallotta: elveszett a kiskalap. Ezalatt a patakparton izgett mozgott a kalap. Ugyan bizony kis gazdája ilyen soká hol marad? Legjobb lesz, ha fogom magam, szépen haza szaladok. Induljunk már, siettettek a zsinór és a szalagok. Egyet fordult, kettőt pergett a nagy kerek karimán, így indult el gyalogszerrel, nem mehetett paripán. Akkor a szél a bokorból lelkendezve kiszaladt: Új hátamra, haza viszlek, nagykarimás kis kalap. Felkapott a szél hátára, átrepült a patakon, a zöld zsinór fogódzkodott, úgy ült fent a kalapon. Örömeiben felkiáltott: madár vagyok! Repülök! Tudom, örül Karcsi, mikor haza kerülök!

Hanem akkor dirrel-dúrral szembe jött a zivatar. Nem kérdezte, hogy a kalap merre menne, mit akar? Úgy felkapta, mint a pelyhet, vitte árkon-bokron át, míg meg nem akasztotta az út menti somfaág.

Épp hogy egyet-kettőt szusszantott, sírást hallott a kis kalap, lekukucskált, hogy ki pityereg lent a lombos ág alatt? Tekingetett jobbra, balra, de nem látott egyebet, bokor alján síró-rívó öt kis nyuszi –gyereket. Ijedt szemű nyúlfiókák panaszkodtak odalent, mert nem tudták, míg aludtak édesanyjuk hova ment?

Nagykarimás kicsi kalap addig-addig illegett, míg a szűrős ágak között a fészekhez billegett. Kitérte a karimáját ahogyan csak lehetett, mert az ég már elsötétült. Az eső is megeredt. Villámokat szórt a zápor, jégeső is kopogott, öt kis nyuszi riadt szíve kalap alatt dobogott.

Dehogy bánta karimáján az esővert foltokat, hajdanában, új korában se volt ennél boldogabb.

Lám-lám! Mégis jó helyre került a nagykarimás kicsi kalap. Karcsi gyerek meg bizonyosan kapott egy új kalapot.

Szeretettel küldi a mesét: Gabi óvónéni

Madarak

Búcsút inthettünk már
Költöző madárnak,
Amely ösztönében
Hordozta a vágyat.

Ez időtájt neki
El kell menni messze,
Sok-sok veszélyen át
Melegebb helyekre.

Vajon mind odaér
S tavasszal majd vissza?
Hosszú út próbáját
Mindegyik kibírja?

Erősítse őket:
Maradni is nehéz,
Átvészelni fagyot,
Nem ritkán éhezést.

Metsző, hideg szélben
Reszketően keresni
Hol az a jó lelkű
Ki enni ad neki?

Bárcsak minden madár
Újra hazatérne
S itt telelőknek sem
Lenne szenvedése!

NEUBORT KANDALLÓKI!

Kemencék, cserépkályhák, kandallók,
kerti sütők építését határidőre, kifogás-
talan minőségben vállalom! Megrendelés
alapján egyedi kivitelben!

Neubort László kandallóépítő,
Gyomaendrőd, Fő út 52.

Telefon, fax: 06 66 283-492
Mobil sz.: 06 30 349-1655.

HUNGELL KFT

EGYEDI CIPŐGYÁRTÁS!

34-től 48-as méretig
női és férfi alkalmi és utcai modellek.

DEFORMÁLT LÁBRA IS, igény szerint.

Természetes alapanyagokból,
Rövid határidőre készítjük a cipőket.

MÉRETFELVEVŐHELY: HUNGELL KFT
Gyomaendrőd, Fő út 140/2. Tel.: 06-30 283-42-60

„Idősbarát Önkormányzat Díj” átadása a Parlamentben.

A nyertesek között ott volt Gyomaendrőd város önkormányzata is!

A díj átadása az Idősek Világnapján, szeptember 30-án volt.

A zsűri összesen 117 pályázatot értékelt, idén 6 díj került átadásra.

A díjat a belügyminiszter és a szociális ügyekért felelős miniszter alapította 2004-ben azzal a céllal, hogy az önkormányzatok idősekért vállalt cselekvő felelősségét elismerje, hozzájáruljon a helyi szintű aktív idősipolitika megerősítéséhez.

A pályázat célja, hogy minél több idős ember számára legyenek adottak a kulturális, oktatási, rekreációs lehetőségek, a társadalmi részvétel.

Pályázni a már megvalósult elképzelésekkel lehetett. A díjazott önkormányzatok példaértékűen segítik idősebb lakosaiknak közéleti-kulturális aktivitásának megőrzését, az aktív idősor megélését, partneri viszonyt alakítanak ki a település civilszervezetével, különös tekintettel az idősek szervezeteire. A pályázat értékelésének fontos eleme volt a szakmaiság, az ötletesség mellett az is, hogy az elképzelések gyakorolnak-e közvetlen hatást a településen élő idős

emberek életére - mondta el Göncz Kinga miniszter, aki átadta a nyertes települések polgármestereinek az oklevelet.

Városunk nevében a díjat Dr. Dávid Imre polgármester vette át, jelen volt az ünnepségen városunkból Gellai Józsefné a Gondozási Központ vezetőnöje is.

Városunk pályázatának az alábbi értékelése hangzott el: Gyomaendrőd 15 ezer lakosú, Békés megyei város pályázatát a szakszerűség, a sokszínűség és az innovatív elemek mellett az idősek iránti szeretet hatja át. A kiemelt értékek között szerepel az életminőség, a biztonság és az otthoni ellátás, rugalmas, szükségletekre reagáló szolgáltatások fejlesztése. A külterületeken élők segítségére indították az úgynevezett tanyaprogramot. Gesztusértékű, hogy ide is szervez az önkormányzat olyan programokat, rendezvényeket, amelyekre a városközpontból „utaznak ki” a többiek.

A kitüntetett díj mellé 1 millió forint is jár, amit a Gondozási Központ az intézmény időszügyi tevékenységének segítségére fordítja.

Császárné Gyuricza Éva

Szeressétek az öregeket!
/Részlet/

Szeressétek az öregeket!
Nagyon szépen kérek titeket:
Szeressétek az öregeket.
A reszkető kezű ős apákat,
A hajlott hátú jó anyákat.
A rancos és eres kezeket,
Az elszürkült, sápadt szemeket.
Én nagyon szépen kérek titeket:
Szeressétek az öregeket!

.....
S ha majd az örök Szeretet
Elhívja őket közületek,
Ti foglaltok el a helyüket,
Mert ti lesztek majd az öregek.
S mindazt, amit nekik tettetek,
Azt adják nektek a gyerekek.
Azért előre inteltek titeket:
Szeressétek az öregeket!

Tisztelt Gyomaendrőd Polgárok!
Szeretettel várunk minden kedves érdeklődőt

Domokos László,
Gyomaendrőd országgyűlési képviselő irodájának
ünnepélyes megnyitására.

Időpont:
2005. november 10. (csütörtök), 11 óra

Helyszín:
Gyomaendrőd, Bajcsy Zs. u. 47.
Szeretettel várunk mindenkit!

Tisztelettel:
Domokos László a Fidesz- Magyar Polgári Szövetség
Gyomaendrőd Szervezetének elnöke

Gyomaendrőd
Iroda

MAGYAR
POLGÁRI
SZÖVETSÉG

NYITVA TARTÁS

Hétfő: 15.00 – 17.00 óráig
Kedd: 15.00 – 17.00 óráig
Szerda: 09.00 – 12.00 óráig
15.00 – 17.00 óráig
Csütörtök: 15.00 – 17.00 óráig
Péntek: 15.00 – 17.00 óráig

Levelezési cím:

Domokos László, 5500 Gyomaendrőd, Bajcsy Zs. u. 47.

Telefon: 06-20-916-4720

E-mail: laszlo.domokos@fidesz.hu

Jubilálók

élő fiatalságot szellemileg, erkölcsileg és fizikailag felkészíteni a katonaságra. A levante oktatásnak az volt a célja, hogy erősítse a fiatalokba a tartalmas élet iránti igényt, hazáját, embertársait szerető és tisztelő embereket neveljen. Az állatokkal való tisztességes bánásmódot is tanították, és ha valaki elmaradt az iskolai oktatásban, akkor azt pótolták. Tartalmas és fontos munkát végeztek a levanteoktatók, akiket ebbeli munkájukban feleségük is segítette, aki a lányokat tanította a fontos, a családanyákra is váró ismeretekre. De a magyar- táncitanítás, a hímzés is beletartozott a foglalkozásokba. Kulturális programokat, bálakat szerveztek, futballcsapatot edzettek, felvették a kapcsolatot a túrkevei és a csudaballaj levanteekkel. E tartalmas munka során került sor az országzászlóállításra is, aminek egyszer kitört a nyele, amit megjavítottak, emlékezett vissza a már 90 évét betöltő és hála Istennek jó egészségnak örvendő Ernő bácsi.

A jubiláló házaspárnak további jó egészséget, új otthonukban jó pihenést, és nyugodt szép öregséget kívánunk az ismerősök, barátok nevében is.

Császárné Gyuricza Éva

Október végi őszi napsütés is beara-nyozta ÚJHÁZI ERNŐ ÉS PAPP PIROS-KAHázassági évfordulóját. Hatvanöt évvel ezelőtt esküdtek egymásnak örök hűséget, és azóta jóban roszban, örömben és bánatban kitartottak egymás mellett.

Hálaadó szentmiséjükön a családjuk - leányuk, vejük, két unokájuk, és 4 dédunokájuk -mellett a régi öreg barátok, rokonok együtt adtak hálát közös életük örömeiért és megpróbáltatásaiért.

A jubiláló házaspárnak nem kis meglepetést és örömet okozott az a közös ünnepelés is, amelyet új otthonukban, az Őszi Napsugár emelt szintű ellátású házában az ott dolgozók és lakók szerveztek. Óriás tortával és virágcsokorral köszöntötték őket.

Az ünnepség alkalmat kínált a beszélgetésre, visszaemlékezésre.

Ernő bátyám a hosszú tartalmas életéből - talán még mindig az augusztus végi csejti találkozó hatása miatt - azt az időt idézte meg, amikor ő Csejten levante oktató volt.

Visszaemlékezése során. elmondta, hogy: Levante oktató, csak olyan katona viselt ember lehetett, aki képes volt a tanyán

Tródmalmi oldal

Fekete István - 1900-1970 „Ég a gyertya és emlékeztet”

„Az ember csak akkor nevezhető erkölcsösnek, ha szentnek tekintti az életet, mindegy, hogy növényé, állaté vagy emberé-e, és segítségére siet a szükségben lévő életnek” – fogalmaz a múlt században Albert Schweitzer.

Az élet szeretete és tisztelete. Ez a gondolat lehetne Fekete István regényeinek, elbeszéléseinek, írói tevékenységének, de nyugodtan mondhatom, mondhatjuk egész életének a mottója.

Mitől olyan magával ragadó, megindító az a világ, amelyet Fekete István-i világnak nevezünk? Vajon miben áll az író töretlen népszerűsége?

Emberség, tudás, szépség, hit, jóság... ma talán fennkölt hangzó szavak. Szavak, amelyek lelki, az életünket gazdagabbá tévő szükségleteinek kifejezői... ahogyan a rend, harmónia, béke, bizalom, elfogadás, megértés is. Lelki szükségletünk a körülöttünk lévő világ zűrzavaraival, igénytelenségével, értékvesztettségével szemben egy olyan világ megteremtése, ahol emberibb léptékkal élhetünk, ahol kölcsönös tisztelettel alapszik az ember és az élő-tárgyi világ kapcsolata, ahol a belső béke külső békét is teremt.

S erre az igényünkre, vágyunkra találunk gyógyírt Fekete István könyveiben. Ott van valamennyi írásában. Ott van hősei sorsában... akikkel újraélhetjük saját, rég feledett gyermekkorunkat, otthonunk sejtelmes karácsonyi illatait, puhán átölelő biztonságát... Ott van történeteiben szülőföldünk, megtartó hagyományainak, eltéphetetlen köteleivel, s a természet megannyi csodája...

„Az ő világa tehát nem a káoszról, az alaktalan gomolygásból, hanem az összhangból keletkezett. Ezért él és mozog benne oly otthonosan minden élőlény, akár állat, akár ember, akár növény” – írja egyik méltatója.

Szülőhelye a Somogy megyei Gölle, ahol 1900. jan. 25-én született. Majd Kaposvár, Debrecen és Mosonmagyaróvár következett. Agronómus végzettséget szerzett a gazdasági akadémia elvégzése után. A Baranya megyei Bakócán, Majláth gróf birtokán kezdett el dolgozni. Itt ismerkedett meg későbbi feleségével, Piller Edittel. Ajkán vállalt állást, s az itt töltött évektől számítható írói tevékenysége. Később Budapest, a Földművelésügyi Minisztérium, ahol mezőgazdasági oktatófilmet írt és rendezett. 1948-55 között csak az íróasztalának dolgozott, háta mögött olyan művekkel, mint A koppányi aga testamentuma, a Csi novellaskötete, Hajnalodik c. színdarabja, Dr. Kovács István c. film forgatókönyve, Óreg utakon, Hajnal Badányban, Tíz szál gyertya, Gyeplő nélkül könyvei.

A minisztériumból elbocsátották, s a Rákosi-korszak évei alatt alkalmi munkákból élt. Volt uszálykísérő, ami azt jelentette, hogy a gabonaszállító uszályokon lapátolt, patkányt irtott.

1955-től ismét megjelenhettek regényei. Kele, Lutra és a Halászat c. tankönyve. (1952-ben a Szarvasi Halászképző Szakiskola tanára volt, a Szarvasi Arborétum monográfusa).

Majd Bogáncs, Tüskevár, Téli berek, Kittenberger Kálmán élete (aki gróf Széchenyi Zsigmondal együtt jó barátja volt), Csend, Vuk, Mu és a Ballagó idő.

Két gyermeke született Fekete Edit és ifj. Fekete István. Mély istenhite, szilárd erkölcsi tartása és humanizmusa átsegítette a nehéz időkön. Utolsó műve: a Ballagó idő önéletrajzi regény. Kezdő lapjain ez olvasható: „Gyónás ez a könyv, emlékeim feltisztult szeretete, és szeretete szülőföldemnek, minden emberének, akik emlékeimben, amíg én élek vagy még azon túl is – írásimban – örökké élnek”

Fekete István írásai, alakjai ma is élnek. Hangja, embersége, gondolatai eljutnak az egyre kevesebbet olvasó fiatalabb generációhoz, ha másképp nem a Nagy Könyv kapcsán vagy filmes formában.

„Ég a gyertya és emlékeztet” – írta naplójában a háború végén.
„Ég a gyertya és emlékeztet” – mondhatjuk Vele mi is így Halottak napja környékén...

Polányi Éva

Fekete Istvánra, az Édesapára lánya,
Fekete Edit írásával emlékezünk.

„Szeretném elmondani, hogy eszmélésem első percétől haláláig, (1970. VI. 23) olyan magasrendű jóság, türelem, megértés sugárzott felém, amit most, tizenegy év után is szívem egész haláljával köszönök. Életem kis és nagy sorsfordulóinál előrelátó, nagy szeretetével kísért mindvégig. Pályaválasztásomnál – bár tudtuk, hogy ez egyben családomtól elszakadást jelent – optimistán, Istenben való hitével állt mellém.

Történelmi katalizmák, a második világháború, a főváros ostroma idején – Budán a Sas-hegyen éltünk – bátor önfeláldozással védte családját. Ugy éreztem minden rendbe jön, semmi baj nem érhet, amíg ő velünk van. Lakásunk mellett, a Sion zárda pincéjében éltük át az ostrom utolsó két hetét – s édesapám gyertyaláng mellett ott is írt. Idézek naplórészletéből:

„... szeretek gyertya mellett írni, öreg házban, ahol álmosan dörög a kályha, és vén kutyák vakkantanak celtalan őszi estéken: alszik a kert, az öreg fenyő, és az aggódás férgéi megbújnak hideg padlásokon... De most nem szeretem a gyertyát, mert embertelenséget, félelmet és kilátástalan másnapokat jelez.

Mégis reménykedem, hogy nem lobban el teljesen, és imbolygó, puha fénye távoli naptárakra és boldogabb emberekre világít. Ég a gyertya és emlékeztet.

Sírásokra, amelyek hidegen hulltak a szívemre, éjszakákra, amikor gyertyafény hívogatott valahova, ahol szerettek...

Melegség, sok melegség van a gyertyafényben, az élet és jövő melege. Mert a halál csak elmúlni tud, de születni, teremteni csak a végtelen Élet.”

Az emberiség felé sugárzó humánusát igazolják további írásai is. Megőrizte derűjét, hitét, nyugalma... Kereste a csendet, a békét. Hitt az emberi jóságban, szeretetben mint az emberiség fennmaradásának egyedüli lehetőségében. Ezt adta, tanította olvasóinak. Ezért növekszik olvasóinak tábora belföldön is, külföldön is – mert a meg nem szűnő békevágy minden jó szándékú emberben egyre növekszik.

Hiszem és tudom, hogy az ő megálmodta Béke meg fog valósulni.

Munkámat, a fiatalok nevelését oktatását is az ő szellemében végzem. Mellettem van, segít.

Földi élete utolsó heteit Vele tölthettem. Anyámmal együtt vendégeim voltak Vorarlbergben.

A Bódeni tavon etette a hattyúkat, fényképezte a havasokat és – hazavágyott.

Egyik délutáni sétánkon az Aache nevű, gyors sodrású, havasi folyó partján sétáltunk, és megkérdeztem: - Ugye szép? – Szép... mondta elgondolkodón -, de te nem láttad a Kapost...

Amikor elutaztak, a búcsúnk nehéz volt, pedig akkor egyikünk sem gondolta, hogy ez az utolsó.

Elment.

„Elvitt egy álmot, egy édes, bús világot, s az árva könnye hull...pereg...”

Dr. Fekete Edit
Riedenburg (Bregenz), Ausztria

Ízes Ízek

November

Gombás omlett belga módon

20 dkg gombát vékony szeletekre vágunk és margarinon megpárolunk. Sózzuk, borsozzuk és finomra vágott petrezselyemzöldet adunk hozzá. 4 tojás sárgáját összekeverünk 4 evőkanál liszttel és szódavízzel, a felvert tojásfehérjét hozzákeverjük valamint belekeverjük a gombát. 4-5 omlettet sütünk (egy oldalát sütve csak) és egymásra rétegeljük, végül meghintjük petrezselyemzölddel. Tortaszerűen tálaljuk.

Seidl Ambrus

Forgalmazzuk a cipőipar számára a Keck Cég által gyártott különböző cipőipari ragasztókat, szerszám és talp lemosókat, kikészítőszerkeket.

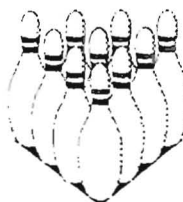
Corvo bianco
Cipőipari Bt.

T/fax: 06 66/386-896
06 30/9855-671
Gyomaendrőd Fő u 14.

MAGÁNVÁMRÁKTÁR

BOWLING TREFF ÉTTEREM SÖRÖZŐ

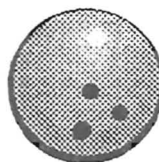
Fő út 81/1. a volt ENCI udvarában

Magas szintű szolgáltatással, kellemes környezetben várja vendégeit. Bankettek, bálók, vacsorák, lakodalmak, díszebéddel összekötött értekezletek, konferenciák, találkozók rendezése mérsékelt árakon lehetséges 160 fő befogadásáig. Az étterem speciális kívánság szerinti menü elkészítését is vállalja.

Délután öt órától a bowling pálya bérelhető óránként 1.800-forintért.

Telefon: (66) 282-048, (20) 9520-243

Madizol

Gyomaendrőd, Fő út 45.
Tel/Fax: 66/386-578
Mobil: 30/9-950-197

METÁL STOP VAS-MŰSZAKI BOLT

Kerékpár forgalmazó
márkabolt és szerviz
Gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
csövek, szerelvények
Hűtőszekrények, fagyasztóládák,
mosógépek, háztartási kisgépek

Szórakoztató elektronika
Szegek, csavarok, zárok, lakatok
Fürdőkádák, mosdók, csaptelepek, mosogatók
Villanszerelési anyagok

GYOMAENDRÖD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: 386-909

THERMIX
ÉPÍTŐIPARI SZÖVETKEZET

5500 Gyomaendrőd,
Ipartelep út 3.
(T/F: 66/386-614, 386-226)

Tevékenységeinket piacképes áron kínáljuk

- Magas és mélyépítési munkák generál kivitelezése – tervezése
- Transzportbeton és betonacél értékesítés, előregyártás, szerelés
- Egyedi asztalos és lakatos termékek gyártása (nyílászárók, Interspan bútorok)
- Építőipari anyagkereskedés (Interspan bútorlap...)
- Építőipari gépek, segédeszközök bérbeadása (toronydaru, acélzsalu, keretes állvány, útpanel...)

**BO-TI
BT**

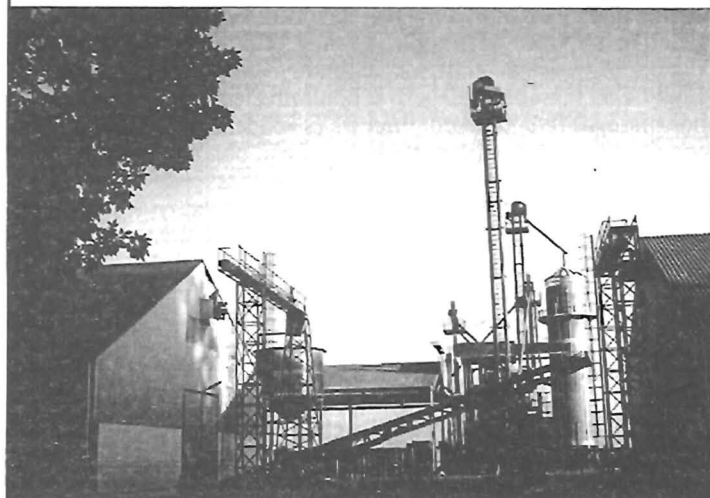
Mezőgazdasági, Műszaki és
Szolgáltató Betéti Társaság,
Hunyva, (Rákóczi u. 55-57.)

mezőgazdasági üzemek, kis-
termelők részére komplett
mezőgazdasági szolgáltatást
vállal.

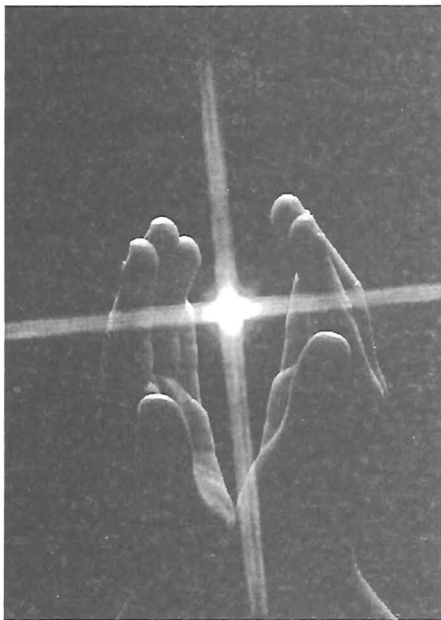
Biztosítja a termeléshez szükséges műtrágyát, vetőmagot és vegyszert.
Vállalja a megtermelt növény tisztítását, szárítását, tárolását, értékesítését.

Érdeklődni lehet: 66/389-689 Tel/Fax, továbbá 66/532-610 sz és 66/532-611. sz. telefonokon.

E-mail: boti.bt@bekesnet.hu, boti.bt@mailbox.hu

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

*„Nem múlnak el ők, léik szívünkben élnek:
Hiába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”
(Juhász Gyula)*

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

DIÓSZEGI EDÉNÉ VARJÚ ETELKA, aki Endrődön az V. kerületi tanyán élt 85 éves ko-

rában szeptember 29-én rövid betegség után vissza adta lelkét Teremtőjének. Gyászolják: gyermekei és unokái.

DÓGI JÓZSEF, aki Endrődön élt, október 18-án váratlanul, 68 éves korában befejezte földi pályáját, elköltözött az élők sorából. Gyászolják: felesége, gyermekei, unokái, dédunokái, testvérei és azok családja, rokonai, ismerősei.

HORNOK ELEKNÉ GUBUZNAI MÁRIA, aki Hunyán, a Táncsics u. 27. sz. alatt lakott, október 30-án, 80 éves korában visszaadta lelkét Teremtőjének.

Gyászolják: fia, lányai, vejei, unokái, dédunokái és a rokonság.

HORNOK MÁRIA aki a Temető utcában lakott, október 5-én, 86 évesen hosszú betegség után elment az élők sorából. Gyászolják: fogadott családja: Anikó és Gizella

TÍMÁR IMRÉNÉ BÚZA MARGIT, aki Hunyán, a Petőfi u. 11. sz. alatt élt, szeptember 30-án, 67 éves korában elhunyt. Gyászolják: gyermekei, unokái és a rokonság.

Özv. TIMÁR ISTVÁNNÉ DRAHÓ MÓNIKA, aki az Iskola utcában lakott, 92 éves korában hosszantartó betegség után szeptember 29-én megtért Teremtő Úrához. Gyászolja: családja.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

A gyászoló család hálás köszönetet mond mind azoknak, akik Dógi Józsefet virrasztották, és elkísérték utolsó útjára, részvétükkel fájdalomukban együtt éreztek.

Az endrődi Katolikus Központi Temetőben kriptasírhelyeket lehet vásárolni. További információ a plébánián hivatalos időben személyesen, vagy a 66/283-940-es telefonszámon.

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrődi katolikus temetők takarítását, karbantartását támogatjuk adományok felajánlásával:

Készpénzbefizetés az endrődi plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

Az endrődi templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálozási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

Fiatal pár Gyomároról 1888-ból (id. G. Nagy László és Béres Lídia). A bokrétás kalap, a zsinórozott ujjú, bevont gombos kabát, a zsinóros szűk magyar nadrág, a vitézkötéses oldaltvarrott rámas csizma még a hagyományos módos gazda öltözet. A fiatalasszony főkéntőljén kívül már majd minden „polgári” hatást mutat.

Fényképalbum

Hornok Imre és Timár Margit esküvője Hunyán, 1943.

GAZDAKALENDÁRIUM

SZENT ANDRÁS HAVA

Információ gazdálkodóknak

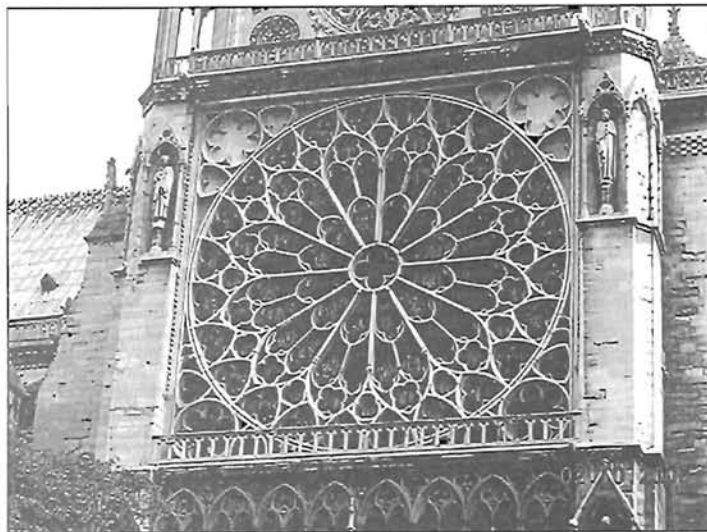
Turizmus, Falusi turizmus, Agro – turizmus

A „Dél – Alföld – Európai Unió” Gazdasági, Kulturális, Oktatási, Integrációs Együttműködést Koordináló Egyesület jóvoltából vendéglátósoknak és gazdálkodóknak nyílt lehetőség, hogy egyhetes szakmai gyakorlaton vegyenek részt Franciaországban. Az utazás célja az volt, hogy tanulmányozzák a francia mezőgazdaságot, a francia vidéki-turizmus rendszerét, a gazdaságok működését és nem utolsósorban az ott élő emberek kultúráját.

2005. szeptember 30 – án délután 2 órakor a Békés megyei delegáció Davidovics László – az egyesület elnöke – programkoordinátor vezetésével elindult a Franciaország nyugati részén található Deux-Sèvres megyébe. Az út a mintegy 2250 km – ével igen hosszúnak bizonyult, ezért a „gall” fővárosban pihenőt tartottak. Így lehetőségük nyílt megtekinteni Párizs nevezetesebb műemlékeit. Majd október 3 – án, indultak tovább a fogadó – megyéhez. Érkezésüket követően egy expón vettek részt, ahol a francia birkatenyésztők termékei voltak láthatók. Ezt egy állófogadás követte, ahol találkoztak a fogadó gazdákkal, akiknél hármassával lettek elszállásolva. Este a gazdánál megismerkedtek a családtagokkal, és megtekinthették gazdaságukat. Megyénk és városunk vállalkozói átadták a tradicionális ajándékaikat, mint például a piros paprikát, a csipős kolbászt vagy a békési szilvapálinkát.

Másnap a program igen zsúfolt volt. Reggel, indulni kellett a Chambre d' Agriculture – be, ami lefordítva Mezőgazdasági Kamara. Itt a protokoll – beszélgetések után több órás előadás vette kezdetét a francia turisztikai rendszer felépítéséről, melyből az tűnik ki a leginkább, hogy országos szinten a vidék, és az erre épülő turizmus jelentős erőt képvisel. A következő napokban Hazánk delegációja helyi gazdálkodókat, vendéglátósokat keresett fel.

Az első napokban lehetőség nyílt egy tejfeldolgozó üzem megtekintésére, ahol a megyei igények kielégítésére joghurtot és sajtot

állítanak elő. Ez a családi vállalkozás tagja a Bienvenue à la Ferme kooperációnak, mely egyesülést a gazdák hoztak létre egymás segítésének és a jogaik érvényesítésének érdekében.

A következő napokban egy vidéki iskolát tekintettek meg, mely a mezőgazdaság és a vendéglátás területére képez szakembereket. Az iskola igazgatója elmondta, hogy az itt végző diákok nagy arányban tudnak elhelyezkedni a szakmájukban.

De ez csak egy a sok közül, hiszen magyarjaink betekintést nyerhettek a francia méhészetbe. A gazda elmondta, hogy nem csak a mézet, de a viaszból készült tárgyakat is értékesíti, és ráadásul eper és narancs izzel kevert mézet is árul. Ez az ember is a Bienvenue à la Ferme tagja, éppúgy mint a birkasajt készítésével foglalkozó vállalkozó, akihez az elkövetkező napokban mentek. Itt, ennél a gazdaságnál egyetlen ember végzi az összes munkát a fejéstől egészen a sajtkészítésig.

A pénteki és egyben utolsó napon délelőtt a Zöld Velence nevezetű mocsárban hallgatott előadás arról beszélt, hogy hogyan lehet a hullámtereket minél inkább a turizmus látványosságává tenni. Ezek után délben a megye vezetői a Niort – i központban fogadták a csoportot, megköszönték részvételüket, és elbúcsúztak. Ezek után egy szarvasfarm látogatás következett, ahol megyénk delegációja egy vendéglőt tekintett meg, ahol az ott tenyésztett szarvasok húsból készítik a különböző ételkülönlegéseit. Ez a hely mindent csak magának és vendégeinek, nem, pedig a nagy piacra termel.

Ez volt a szakmai gyakorlat utolsó programja Deux – Sevres megyében. Másnap reggel indultak haza. Majd az Alpokban egy tranzitszálláson megaludva folytatták útjukat Békés megyébe.

Várfi András

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődiek Baráti Köre Egyesület * Főszerkesztő: Császárné Gyuricza Éva
Szerkesztőség címe: 5502 Gyomaendrőd, Damjanich u. 15. Tel., Fax: (66) 386-323, (06-30)2973-571 csaszar@bekesnet.hu *

Szerkesztők: Cs. Szabó István, Iványi László, Márton Gábor, Polányi Éva,

Sóczy Géza, Szonda István, Várfi András, Várfi Péter * Felelős kiadó: Vaszkó András *

MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM, Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88

Interneten: <http://www.szentgellert.hu> * E-mail: ivanyi@mail.szikszi.hu vagy ivanyi@theol.u-szeged.hu